Војнопензонерске теме и дилеме

РЕЉЕФ ХОРИЗОНТА

Очување јединства војних пензионера, показало се, најважнија је тековина из претходних година активности УВПС

Упротеклих неколико месеци у Удружењу војних пензионера Србије било је веома живо. Наиме, редом су одржаване седнице скупштина месних организација, а потом општинских и градских одбора. Како где и када, анализиран је четворогодишњи рад и у минулих дванаест месеци. Те активности уследиле су после бурне године у којој се разговарало, а потом и приступило изменама и допунама Статута УВПС, највишег правног акта у Удружењу. Организација је ,,умивена" од дна до врха, како би се прилагодила новонасталим променама у друштву и у оквирима Удружења. Дошло је до унификовања организационе шеме, а измењено је све оно што није издржало пробу времена. На ту чињеницу корисници војне пензије свакако треба да буду поносни.

Свака брижљиво планирана, организована и реализована анализа обично донесе сазнања од значаја за нашу организацију. Да ли ће она имати, да се изразимо војнички, тактички или стратегијски ниво, зависило је од предмета анализе, нивоа бављења у одговорном послу утврђивања чињеница и воље и спремности учесника да се сериозно посвете планираним задацима. При томе не треба занемарити интелектуалну радозналост и решеност да се проникне у дубину проблема и пронађе решење што ближе идеалном.

Једно је сигурно: у оценама стања наглашен је успех очувања јединства организације, како организационо, тако и акционо. Чак и у срединама где је забележено својеврсно ,,искакање" појединаца, врло брзо успостављано је потребно јединство деловања. Ретки дисонантни тонови снагом деловања доприносили су хитром успостављању равнотеже.

Ретке су организације у којима није изнет захтев да је потребно пензијско и инвалидско осигурање вратити тамо где му је место – у Фонд за СОВО. Та институција сада делује окрњено, некомплетно и недовољно артикулисано. Измештањем пензијског и инвалидског осигурања у Републички фонд ПИО учињена је неправда према корисницима војне пензије. То се огледа у недовољном уважавању специфичности војне професије. Потврда овој тези је важећа пракса у већини земаља света. Ако је Фонд за СОВО готово четири деценије био место где се решавала већина потреба и проблема војних пензионера и надлежни државни органи нису имали значајније институционалне, то јест организационе примедбе, зачуђује одлука ранијих власти да се једним потезом, без објективних потреба, ,,обрише" добра пракса. Упрошћено речено, разграђен је праведан систем пензијског и инвалидског осигурања без аргумената и нарочитих образложења. Између осталог створени су услови да пензије ,,клизе" на доле, па је једно време, уместо висине пензије од 85 одсто у односу на плату, та цифра износила око 60 одсто, чиме су значајније срубљена стечена права. Тиме је укинут и аутоматизам да пензије прате плате професионалних припадника система одбране.

Најмање позитивних помака остварено је у области стамбеног обезбеђења војних пензионера. Снажење материјалне основе државе није се манифестовало на област стамбених прилика. Данашње друштво које је далеко развијеније од оног из осамдесетих, па и деведесетих година минулог века, није довољно развило поједине области. Није се тада догађало да старешина из система одбране оде у пензију без икаквог крова над главом. А данас нису ретки официри и подофицири који на стан чекају тридесет и више година. У режији Министарства одбране не граде се нити купују стамбене јединице. Практично је нестао стамбени фонд. Једина светла тачка су неуређени станови. Реч је о становима које је систем одбране вратио у своју надлежност. Доделе се стамбеним интересентима, а ови о свом трошку врше реконструкцију. Када се уселе, не признају им се улагања и трошкови, па су у неравноправном положају у односу на оне који усељавају у нове станове. Станоградњом под повољнијим условима за припаднике подсистема безбедности (војска, полиција и БИА) омогућено је решавање стамбеног проблема. Подела је вршена по систему ,,брзи прсти", то јест до стана је долазио неко ко је вештији у руковању рачунаром, без обзира ранг-листе, којима су уважавани услови за доделу. После реакција стамбених интересената, ,,брзим прстима" држава је условима за поделу придодала и остварени радни стаж. Али све је остало на папиру. Станови се више не деле, мада допиру информације да је у неколико градова завршен извесни број станова. Војни пензионери захтевају да се систему одбране додели припадајући број станова, који би се делили по важећим прописима. Укидање ,,брзих прстију" је неминовност.

Војно здравство је посебна прича. После усвајања Закона о здравственој заштити и здравственом осигурању војних осигураника формално правно много тога је решено. Веома је значајно то што су у тој области углавном испоштоване специфичности војне професије. На скуповима војних пензионера изнети су проблеми осигураника који су у примарној здравственој заштити ослоњени на цивилно здравство. У неким срединама где ,,столује" војно здравство повремено се догађа да лекари, због обавеза према јединицама на терену, не примају осигуранике, па се тиме стварају проблеми. У неким срединама покренуто је питање да као што се цивили лече у војним здравственим установама, војним осигураницима треба омогућити да се лече у цивилним здравственим установама. Апострофирана је непопуњеност кадровима војномедицинских установа, уз наглашавање да у појединим срединама треба активирати замрле апотеке и лабораторије. Све у свему анализирана је ситуација, уз навођење могућих решења.

На хоризонту будућности највећи проблем представља рапидно смањење чланова природним одливом. Старост пензионера све је већа, а прилив новопензионисаних све је мањи. После 2.000. године бројност војске смањена је за око две трећине. Старешине које одлазе у пензију, у борби за већа породична примања, нису заинтересовани за учлањење, већ настоје да се негде запосле. У већим градовима тешко је доћи до података ко када од официра и подофицира одлази у пензију, тако да је тешко ступити са њима у контакт. У ,,Службеном војном листу" се више не објављују подаци о пензионисању старешина, тако да је веома тешко доћи до сазнања ко је пензионисан. Досадашње кампање за пријем нових чланова нису дале одговарајуће резултате, што указује да треба још организованије приступити том значајном задатку. Наде подгрева случај пиротских војних пензионера који су ових дана и поред тога што су, због продаје Дома ВС, остали без просторија, учланили чак осам војних пензионера.

Да проблеми налазе решења доказ је и одлуке Скупштине ужичких војних пензионера. На јадање једног пензионера који живи у на селу, а то није усамљени случај, да тешко долази до информација о активностима колега који живе у граду, овај је предложио да зарад међусобног информисања сачине сајт и да отворе једну фејсбук страницу. Предлог је једногласно усвојен, а тиме ће се позабавити, после добровољног пријављивања, један пензионисани генерал.

На хоризонту треба на време уочавати будуће проблеме и благовремено припремити решења, како би се они предупредили. Гледано очима топографа, визионарски треба уочавати непремостиве препреке и проналазити путеве којима се без већих напора може стићи до циља.

Мада је информисање путем ,,Војног ветерана" и сајта УВПС позитивно оцењено, најбољи предлог како даље стигао је из Општинске организације УВПС Новог Београда. Предлажу да се том питању на јесен посвети посебан скуп. Биће: удружени до решења.

Звонимир ПЕШИЋ

Из Клуба генерала и адмирала Србије

СПОМЕНИК ХЕРОЈУ ИЗ БЕДЕНИКА

Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања предложено је да се у Београду подигне споменик војнику Стојадину Мирковићу који је заједно са мајором Миланом Тепићем отишао у вечност.

Споменик мајору Милану Тепићу у Београду

Клуб генерала и адмирала Србије ових дана упутио је иницијативу Министартсву за рад. Запошљавање борачка и социјална питања да се у Београду подигне споменик војнику Стојадину Мирковићу који је заједно са мајором Миланом Тепићем отишао у вечност.

Иако га је у смрт одвела иста мисао као и његовог команданта, а његов мотив чинило још већим то што је био војник, а не официр, са непуних двадесет година, Стојадин није проглашен народним херојем, и није му споменик уз споменик мајора Тепића, јер их ни смрт није раставила.

Заједнички споменик треба да сведочи о храбрости потомака српских хероја, о оданости војника својим официрима и заклетви.

Тек у лето 1995. године, Стојадин је нашао свој мир у родном селу, када су његови посмртни остаци, пренети из Хрватске, а његово име скинуто са списка несталих.

У двориште основне школе „Милош Марковић“ у Доњим Лесковицама, коју данас похађају деца његових другова, подигнута му је биста, у Ваљеву једна улица носи његово име и подигнута му је биста, добитник је Септембарске повеље града Ваљева, Ордена Светог Саве III степена, Ордена заслуге у области одбране и безбедности I степена, постхумно наравно, а једна улица у Београду носи његово име.

Војник Стојадин Мирковић

Да јуначко дело војника Стојадина Мирковића не падне у заборав, предлаже се да се поред споменика мајору Милану Тепићу у Београду, на углу улица Љутице Богдана и Кнеза Александра Карађорђевића, подигне и споменик Стојадину Мирковићу, и на симболичан начин два јунака буду на споменику, као што су заједно погинули извршавајући задатак у одбрани војне имовине.

Обављен је и разговор са ауторком споменика херојy Милану Тепићу, Катарином Трипковић (GOSI INTERNACIONAL–Београд) која прихвата да се у склопу постојећег споменика подигне споменик војнику Стојадину Мирковићу.

Предложено је да се надлежно министарство сагласи да се подигне споменик војнику Стојадину Мирковићу, у склопу споменика мајору Милану Тепићу у Београду, и да Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања РС о томе донесе одговарајуће решење.

Стојадин Мирковић, Цоле, рођен је 14. Јануара 1972. године у с. Горње Лесковице код Ваљева. На одслужење војног рока у ЈНА, упућен је у 980. наставни центар за обуку возача борбених возила, на основну обуку за возача борбених возила.

После завршене обуке прекомандован је у 265. механизовану бригаду (Бјеловар), у складиште борбених средстава Беденик, „Барутана“, недалеко од Бјеловара.

Септембра 1991. године, складиште је окружено паравојним формацијама Збора народне гарде. Преговори са „мировњацима“ међународне заједнице нису дали резултате. Припадници Збора народне гарде РХ 29. Септембра 1991. године, наредили су општи напад на све војне објекте ЈНА у гарнизону Бјеловар. Командант бригаде, стациониране у касарни на Војновићу, пуковник Рајко Ковачевић, наредио је даљу обуставу одбране, одлагање оружја и предају војника и старешина.

Мајор Милан Тепић, је одлучио да минира и дигне у ваздух централно складиште, у коме су се налазила борбена средства за потребе јединице из Бјеловара. Војницима је наредио да се повуку у склониште, да се заштите од експлозије (око 170 тона експлозива). Војници су извршили наређење команданта и са његовим ратним дневником отишли у склониште. Отишли су сви, осим војника Стојадина Мирковића, који је одбио да изврши последње командантово наређење. Пре одласка војника у склониште рекао је: „И ја сам, друже мајоре, положио заклетву да ћу бранити ову земљу“. Ни очинско убеђивање да ће погинути, није дало резултата. Стојадин је чврсто одлучио да ће остати уз свог команданта, у складу са војничком заклетвом датом у Бањалуци. Његове последње речи биле су: „Док год се чује мој митраљез, нисмо пали. Када мене уђуткају, дижите, нека гори и грми“. И грмео је Стојадинов митраљез са БВП усмртио на десетине припадника Збора народне гарде. Стојадинов БВП је погођен противоклопним ракетним бацачем калибра 64мм, „зољом“, и војник Стојадин Мирковић је, заједно са мајором Миланом Тепићем, отишао у легенду. Обојица су отишли верујући да част и заклетва нису само речи већ правила по којима се живи и умире.

Мајор Милан Тепић је крајем 1991. године проглашен народним херојем, јединим у ратовима на територији бивше СФРЈ. Судбина је хтела да буде и последњи народни херој државе за коју је дао живот, верујући да је то била његова обавеза.

Дан Војске Србије

ЗАСЛУЖНИМА УРУЧЕНА ПРИЗНАЊА

Дан Војске Србије — 23. април свечано је обележен низом манифестација у Министарству одбране и Војсци Србије, у спомен на дан када је, 1815. године, подигнут Други српски устанак, који је препознат као прекретница у стварању модерне српске државе и војске.

Поводом најзначајнијег војног празника, одржане су војне свечаности у гарнизонима и гарнизонским местима Војске Србије на којима су сумирани резултати рада у години за нама, уз осврт на богату војничку историју нашег народа. Додељена су одликовања, награде и похвале официрима, подофицирима, војницима и цивилним лицима који су се у протеклом периоду истакли изузетним резултатима и залагањем у служби.

Уочи празника је извршена почасна артиљеријска паљба са Савске терасе на Калемегдану, а данас су положени венци на Споменик незнаном јунаку на Авали, у меморијалном комплексу у Такову посвећеном Другом српском устанку, као и крај ратних меморијала подигнутих у част припадника војске палих у ослободилачким и одбрамбеним ратовима.

Министар одбране Братислав Гашић и начелник Генералштаба Војске Србије Милан Мојсиловић, поводом празника приредили су свечани пријем у Великој ратној сали Старог Генералштаба у Београду.

Обележен
Дан подморничарства

СЕЋАЊЕ НА ДАНЕ СЛАВЕ

У Новом Саду је 8. априла у предузећу ,,Исток инфо пулт“ обележен Дан подморничарства. Предавање о подморничарству Југославије пре Другог светског рата и после тога одржали су капетан бојног брода у пензији Слободан Живанић и пуковник у пензији Милан Комар. Реч је о изузетно квалитетном представљању историје подморничарства. Наша бивша држава, иначе, била је ретка која је производила подморнице.

У просторијама предузећа приређена је и изложба о подморничарству са занимљивим и разноврсним експонатима.

У оквиру обележавања Дана подморничарства музичко-рецитаторска група ,,Девојске из Сомбора“ наступила је певајући занимљиве песме и рецитујући стихове, које је публика наградила дуготрајним аплаузом.

Манифестацију је организовало Удружење ,,Подморничар“ које је недавно објавило књигу ,,Подморничке приче“. **З. П**

Додела социјалне и хуманитарне помоћи у марту 2026. године

ЗА БОЉИ ПОЛОЖАЈ

На основу Правилника о социјалној и хуманитарној помоћи Удружења војних пензионера Србије, Извршни одбор је на седници одржаној 1. априла 2026. године, размотрио захтеве достављене у марту 2026. године и донео одлуке о додели једнократне социјалне и хуманитарне помоћи:

А) Материјално стање

На основу члана 5. а у вези са чланом 4. став 1. тачка 1. Правилника,

ОпОр Крагујевац БН: 33.000,00 – по члану 22.333,34 динара;
ОпОр Зајечар ТМ: 43.000,00 – по члану 30.293,33 динара;
ОпОр Зајечар ЂБ: 43.000,00 – по члану 30.293,33 динара;
ОпОр Земун МЗ: 43.000,00 – по члану 23.580,56 динара;
ОпОр Земун РВ: 33.000,00 – по члану 29.588,21 динара;
ОпОр Крушевац МЗ: 48.000,00 – по члану 18.776,30 динара;
ОпОр Ниш СВ: 43.000,00 – по члану 26.316,10 динара;
ОпОр Земун МД: 43.000,00 – по члану 23.746,33 динара;
ОпОр Прокупље МИ: 50.000,00 – по члану 16.161,24 динара;
ОпОр Вождовац ВС: 43.000,00 – по члану 32.990,09 динара;
ОпОр Параћин ЖМ: 48.000,00 – по члану 21.291,31 динара;
ОпОр Крагујевац МБ: 43.000,00 – по члану 25.802,25 динара;
ОпОр Лесковац РГ: 43.000,00 – по члану 41.247,36 динара;
ОпОр Земун ВС: 43.000,00 – по члану 31.711,67 динара;
ОпОр Панчево СМ: 33.000,00 – по члану 17.334,49 динара;
ОпОр Земун МЗ: 43.000,00 – по члану 23.580,56 динара;

Б) Здравствено збрињавање

ОпОр Ниш ЛС: 30.000
ОпОр Нови Београд ЈЉ: 20.000
ОпОр Ниш КЗ: 22.000
ОпОр Параћин МД: 30.000
ОпОр Нови Београд ЧР: 35.000
ОпОр Ћуприја СТ: 40.000
ОпОр Земун МС: 20.000
ОпОр Врање ХХ: 25.000
ОпОр Ниш КС: 30.000
ОпОр Ниш АН: 35.000
ОпОр Зајечар МГ: 35.000
ОпОр Нови Сад БГ: 35.000
ОпОр Смед. Паланка ЈВ: 35.000
ОпОр Смедерево БС: 20.000
ОпОр Параћин СР: 25.000
ОпОр Панчево ЂС: 30.000
ОпОр Панчево СЈ: 25.000
ОпОр Панчево ГЈ: 25.000

Новчана средства ће бити уплаћена на текуће рачуне до 3. априла 2026.. Захтеви који буду достављени од 1. априла до 30. априла 2026. године, биће решавани почетком маја 2026. године. **Извршни одбор**

Седница Скупштине Општинске организације УВПС Нови Београд

ЗА ШТО БОЉИ СТАТУС ВОЈНИХ ПЕНЗИОНЕРА

Скуп је, осим редовне годишње анализе, имао и изборни карактер. Истакнут је значај извршених промена у Општинској организацији и УВПС у целини, посебно у области статутарних промена. Наглашено је очување јединства у деловању Удружења на свим нивоима организовања. За новог председника Општинске организације УВПС изабран је др Коста Новаковић, а за потпредседника Раде Шарчевић. Снажно је подржана кандидатура Миломира Миладиновића за будућег председника УВПС.

Редовна седница изборне Скупштине Општинске организације УВПС Нови Београд одржана је 23. априла у Великој сали Градске општине Нови Београд.

Седници Скупштине присуствовали делегати и гости. Међу уваженим званицама били су Љубомир Драгањац, председник УВПС; Синиша Кресовић, председник Савеза резервних војних старешина Србије; Душанка Миљевић, представница Општинске организације УБНОР Нови Београд; Милорад Ореж, председник Градске организације УВПС Нови Сад, Борислав Миленовић, члан Градског одбора УВПС Нови Сад; Славко Дошеновић, председник Општинске организације УВПС Земун; мајор Милан др Симеуновић, представник ВМЦ Нови Београд; чланови досадашњег Извршног одбора ГО УВПС Слободан Пејовић и Остоја Поповић, генерали Миломир Миладиновић и Павле Галић, професор др Славко Вукша; Ђуро Почуча, Драгомир Крстовић и представници средстава информисања.

Седницу Скупштине отворио је Симеон Туманов, председник Општинаске организације. Чланови Скупштине и гости у ставу мирно поздравили су државну химну *Боже правде*. Минутом ћутања потом је одата пошта преминулим члановима УВПС између две седнице.

Коста Новковић, први председавајући поздравио је присутне, захвалио им на поверењу за вођење Скупштине. Известилац Верификационе комисије Мирчета Јокановић саопштио је да седници присуствује 76 (93,%) од 79 чланова Скупштине, што значи да постоји кворум и остали предуслови за рад Скупштине.

Очување јединства у деловању

,Председник Општинске организације Симеон Туманов поднео је свеобухватан извештај о раду Општинске организације УВПС Нови Београд. Посебно је истакао и указао на:

- Значај извршених промена у Општинској организацији и УВПС, у целини и, посебно, у односу на статутарне измене.

- Очување јединства у деловању УВПС на свим нивоима организовања и потврда извршених кадровских промена.

- Очувању достигнутих вредности у раду и деловању са посебним осртом на проблеме у здравственом збрињавању војних пензионера; решавању стамбених проблема; редовном и тачном информисању и очувању листа „Војни Ветеран“.

- Неговање традиција ослободилачких ратова Србије и организовање посета културно-историјским споменицима и местима где се исписивала славна историја српског народа.

- Очување Фонда за социјално-хуманитарну помоћ као посебне вредности за коју треба издвајати новчана средства од 25 процената од укупно прикупљене чланарине и доградњу свих правилника којима се регулише законитост и начин рада.

- Институционално решавање проблема пријема нових чланова посредством управа Министарства одбране, Генералштаба Војске Србије и Фонда за СОВО и

- Опредељењу да се систем пензијско-инвалидског осигурања војних пензионера врати у систем одбране и Фонд за СОВО.

Извештај о раду Надзорног одбора поднео је члан Надзорног одбора Зоран Ристић, са нагласком да су у раду испоштовани законитост и статутарност у раду месних организација и Општинске организације УВПС Нови Београд и примењени прописи финансијског пословања.

Разноврсност идеја

Миломир Миладиновић, члан Општинсклог одбора, подржао је Извештај о раду Општинске организације и Извештај Надзорног одбора. Истакао је значај извршених статутарних промена, који ће се одразити на бољу организованост УВПС са јасном поделом надлежности изабраних органа, њихових права и обавеза. Нагласио је значај и улогу Главног одбора, који ће креирати правце деловања Удружења.

О информисању чланова УВПС месних и општинске организације говорио је члан Општинског одбора Жарко Михајловић.

Члан Скупштине и досадашњег Извршног одбора УВПС Остоја Поповић говорио је о новинама и значају Закона о здравственом осигурању војних осигураника.

Ђурађ Пантић из Месне организације *Арена* истакао је потребу одавања признања појединцима који су се истакли на хуманитарним задацима у време ратних дејстава деведесетих година, на конкретном примеру старешине који је погинуо довозећи воду у јединицу.

О важности доделе социјално-хуманитарне помоћи материјално угроженим и посебно болесним члановима УВПС излагање је припремио Сулејман Шахиновић из Месне организације *Бежанијски Блокови*-1.

Бојо Богићевић из Месне организације *Младост*, говорио је о општим проблемима, посебно о здравственим.

Председник Градског одбора УВПС Нови Сад Милорад Ореж, поздравио је присутне на седници Скупштине, пожелевши успешан рад и изразио задовољство због добре сарадње између ове две организације.

Љубомир Драгањац, председник УВПС, поздравио је присутне, изразио захвалност због добре организације и квалитетног рада Скупштине и пружио подршку Општинској организацији УВПС Нови Београд.

Коста Новаковић је констастовао да су двојица чланова приложили писане материјале за дискусију *(Милан Калчић* – Проблематика пријема у чланство УВПС и *Зоран Ристић* - Посете културно-историјским споменицима) и да више нема пријављених чланова Скупштине и гостију за дискусију.

Поруке Симеона Туманова

ОСТАЈЕМ ПРИВРЖЕНИ ЧЛАН УВПС

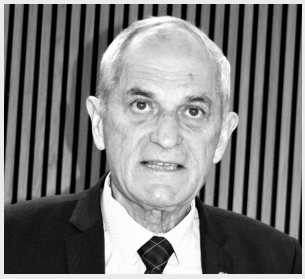
Изабрали смо ново руководство у Општинској организацији и подржали предлоге кандидата за органе и кандидата за председника у УВПС. Свима желим да успешно заступају интересе, не само чланова Општинске организације, већ и свих војних пензионера.

Изабраном председнику др Кости Новаковићу, потпредседнику Раду Шарчевићу и свим члановима Општинског одбора желим успешан рад и добро здравље.

Члан сам УВПС од почетка његовог оснивања. У општинској организацији активно, као члан Одбора, потпредседника и на функцији председника, радио сам скоро више од десет година. Упознао сам велики број нових другова - чланова Одбора, председника месних организација. Свима њима и овде данас присутних, велико хвала на сарадњи и подршци коју сте ми пружили.

Остајем привржени члан УВПС. У складу са својим могућностима, активно ћу учествовати у његовом раду. Свима желим добро здравље и дуг живот.

Реч Миломира Миладиновића

ЈАСНА ПОДЕЛА НАДЛЕЖНОСТИ

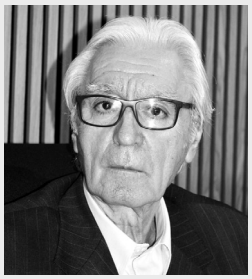
Доношење измене и допуне Статута Удружења Војних пензионера Србије и других нормативних аката,који ће организацијски, али и функционално прецизније организовати рад будућих изабраних руковдстава на свим нивоима. И што је можда најбитније - правилнију расподелу средстава, јасну поделу надлежности изабраних органа и највећих овлашћења Главног одбора, односно „Владе“ нашег удружења.

На основу усвојених ставова на изборним скупштинама месних организација у Новом Београду, којих се морамо сви придржавати, циљеви рада удружења би требали да буду: (1) Очување јединства Удружења војних пензионера Србије, (2) Борба за побољшање статуса који су војни пензионери постигли, са којим можемо бити задовољни и (3) Спречавање ускраћивања стечених права.

Које активности морамо спровести да бисмо остварили дефинисане циљеве: (1) Побољшање здравственог обезбеђења чланова, (2) Повратак у Фонд за СОВО, (3) Стамбено збрињавање чланова, (4) Запошљавање чланова породица у војне установе, (5) Пријем нових чланова, (6) Повећање броја ангажованих у раду удружења, (7) Брига за најстарије и оне којима је потребна помоћ, (8) Дружење и (9) Информисање чланова

Подржавам извештај о раду Општинског руководства, уверен да ће мере које будемо донели на овој седници Скупштине обавезати ново руководство да истраје на унапређењу рада и да ћемо се изборити за побољшљање укупног статуса војних пензионера у нашем друштву.

Сви, ми чланови Удружења, имамо иста права, али обавезе имају само изабрана руководства и зато им морамо помоћи.

Из обраћања Косте Новаковића

ИМАМО ЖЕЉУ И ВОЉУ ЗА РАД

Захваљујем на избору и поверењу које сте нам дали на овој седници и на скупштинама месних организација. Имамо довољно радног и животног искуства, жељу и вољу за рад, што је и предуслов да заједно са члановима УВПС будемо успешни у раду и на реализацији програмских циљева и задатака које смо једногласно усвојили

Општинска организација Нови Београд је најбројнија у Удружењу, са највише људских и материјалних капацитета, тиме и предуслова за добар рад, па треба да дајемо и највећи допринос Удружењу

Главни одбор Удружења са председником на челу има и имаће пуну подршку Општинског одбора и Општинске организациује Нови Београд. Подразумева се, да се исто тако уважавају ставови, примедбе, закључци и предлози општинских/градских организација, ради побољшања рада и стабилности Удружења. Посебно истичем да су предлози из Општинске организације Нови Београд увек добро припремљени, осмишљени и добронамерни.

Захваљујем Симеону Туманову, досадашњем председнику, на великом доприносу нашој општинској организацији, кроз вишегодишњи предан и осмишљен рад, на веома успешној сарадњи, коректности и посебно на спремности да се и даље ангажује у раду Општинског и Главног одбора Удружења. Сматрам да ће нам његово искуство бити од велике помоћи.

Поверење изабранима

Извештај о раду Општинске организације и Извештај Надзорног одбора су делегати једногласно усвојили.

Жарко Михајловић, други председавајући, најавио је трећу тачку дневног реда: Предлог и избор кандидата за органе Општинске организације и органе УВПС

Председник Кандидационе комисије Милан Калчић образложио је поименично предлог свих кандидата које бира Скупштина Општинске организације и предлоге за више органе УВПС.

У Општински одбор УВПС Нови Београд изабрано је 17 чланова. За председника Општинске организације изабран је др Коста Новаковић, а за потпредседника Раде Шарчевић,

Председник Надзорног одбора у наредном периоду биће Стоил Велинов.

Нови чланови Скупштине УВПС биће: Симеон Туманов, Коста Новаковић, Мирчета Јокановић, Никола Вуковић, Ђорђе Петровић, Милан Калчић, Миленко Заилац, Бојо Богићевић, Боривоје Стојановић и Миломир Миладиновић

Скупштина Општинске организације УВПС Нови Београд предложила је три члана за Главни одбор УВПС и кандидата за председника УВПС. Кандидати за чланове Главног одбора УВПС су: Симеон Туманов, Коста Новаковић и Мирчета Јокановић. Кандидат за председника УВПС је Миломир Миладиновић, генерал-потпуковник у пензији.

Избори у Општинској организацији УВПС Нови Београд организовани су и спроведени по одредбама новог Статута УВПС у месним и Општинској организацији. Изабрани органи, чланови у месним одборима, Општинском одбору и надзорном одбору, председник и потпредседник Општинске организације су једногласно добили подршку свих чланова Општинске организације УВПС Нови Београд.
Предложени кандидати за органе у УВПС имају дугогодишње искуство и уживају углед и ауторитет у организацији војних пензионера.

Седница Скупштине нишке организације УВПС

НАСТАВЉАЈУ ИСТИМ ПУТЕМ

Нишка организација, једна је од највећих у Србији, а њени припадници поносе се чињеницом да су међу првима у погледу пружања помоћи војним пензионерима у остваривању њихових права из свих области. За председника Општинског одбора УВПС Ниш изабран је Небојша Живковић, а за потпредседника Горан Раденковић.

На почетку скупа одржаног 24. априла, председник УВПС Љубомир Драгањац уручио је Плакету УВПС Јовици Антићу из Нишке Бање који веома предано помаже нишко удружење. Седници је присуствовао и председник Извршног одбора ГО УВПС Зоран Вучковић.

Обраћајући се присутнима председник Драгањац је рекао да је та организација једна од најбољих у оквиру Удружења. Навео је да је огромна већина војних старешина отишла у пензију са 85 одсто пензије у односу на плату, а да је потом годинама тај ниво смањиван. У последње време пензије су расле брже него плате у јавном сектору, што је добар тренд, па постоји нада да ће се тако и наставити. Он је посебно нагласио да нишки војни пензионери у односу на колеге из других места имају предност јер се здравствено ослањају на Војну болницу. Навео је да по сваку цену треба очувати институцију солидарне и хуманитарне помоћи, јер је то конкретан израз помоћи материјално угроженим колегама.

Нишка Градска организација, једна је од највећих у Србији, а њени припадници поносе се чињеницом да су међу првима у погледу пружања помоћи војним пензионерима у остваривању њихових права из свих области, како у управном и парничном поступку, као и по стамбеним питањима, здравственом обезбеђењу, решавању статуса борца и др.

,,Подсећам да није у пуном износу извршено усклађивање војних пензија за 11,06 од 1. јануара 2008. године, чиме је повређен Закон на штету војних пензионера. Они су то право потражили преко надлежних државних и судских органа, где су уз понављање захтева три и четири пута успели да дођу и до највише судске инстанце. Држава је признала право, али га је смањила за једну трећину, тачније за 4,21%. Још увек има случајева да су поједини војни пензионери преко адвоката поднели тужбу за 4,21%. Пре неколико дана дошао је један од тих да се жали да мора да плати велике трошкове парничног поступка туженику - Фонду ПИО. А упућивали смо их да се не подносе тужбе за 4,21% јер је Уставни суд донео негативну одлуку.

Руководство Гр.Орг. Ниша, урадило је више од 12.000 тужби у два наврата, од утужења до извршења, чиме смо уштедели држави и нашим члановима вишемилионске износе новца, јер нису морали да иду код адвоката који су од државе наплаћивали велике суме парничног поступка.

Четири године умањења пензија

Пребацивањем пензијско-инвалидског осигурања војних осигураника у надлежност Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и на Фонд за пензијско и инвалидско осигурање Републике Србије, усклађивање пензија се врши по прописима које не обухватају особености војне професије. Ово пребацивање је такође поделило војне пензионере, који су до тада били пензионисани и оне који се пензионишу од 1. јануара 2012. године. Њима се у пензију обрачунава и накнада по основу бенифицираног стажа за 20%, чиме се још више увећава разлика између пензија лица истог чина и положаја“, казао је Зоран Јашовић, подносећи извештај о раду градске организације.

Председник УВПС Љубомир Драгањац уручио је Плакету УВПС Јовици Антићу из Нишке Бање

Део војних пензионера је пресавио папир, захтевајући остваривање тог права. За сада воде само управни поступак. Прошле године је руководство Гр.Орг. УВПС Ниш, по договору са ранијим председником Уставног суда Србије, доставило поднесак Уставном суду РС са питањем због чега та институција доноси одбацујуће одлуке, јер ако сматрају да војним пензионерима не припада право на тих 20% нека доносе одбијајуће одлуке на уставне жалбе.

Четири године су војни пензионери подносили умањење пензија, које је обухватило њих више од 90%. Иако је Закон о начину исплате пензија укинут, није јасно да ли ће закинути део бити враћен онима којима је одузет.

Недавно је донета позитивна пресуда Управног суда, којом се поништава другостепено решење Фонда ПИО са образложењем да су војни пензионери у праву и сада се чека првостепено решење, јер је и другостепени орган (Дирекција Фонда ПИО у Београду) такође поништио првостепено решење Филијале Ниш.

,,С обзиром на то да је донет нови Закон о борцима, позивам војне пензионере који су учествовали у ратним дејствима у бившим републикама и за време ратног стања 1999.године, да дођу у просторије удружења и реше статус борца. Уз решавање статуса борца, у нашем удружењу можете попунити захтев за умањење комуналних услуга, умањење рачуна за струју, потврду о бесплатном паркирању за борце и друго.

Бивши министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Никола Селаковић, а и претходна градоначелница Ниша, изразили су вољу да саслушају и постепено решавају проблеме бораца заједно са представницима борачких удружења.

Солидарна помоћ

Бивша градоначелница је донела и одлуку о формирању Савета за рад са борачким удружењима. Са њом смо разговарали о могућим повољностима за борце и борачком додатку. Борцима је тако обезбеђено бесплатно паркирање на одређени број паркиг места, која су видно обележена. Рачуни обједињене наплате за воду и изношење смећа умањени су за 20%. Рачуни на електричну енергију месечно су смањени за по 1.000 динара (од октобра до марта месеца). Потписан је споразум са здравственим установама да борци имају приоритет приликом здравствених прегледа. Они остварују и попуст приликом регистрације возила код *Дунав осигурања*.

Новоизабрани градоначелник је такође донео одлуку да се формира Савет за рад са борачким удружењима и да се на тај начин настави борба за друге повољности за борце. За председника Савета изабран је војни пензионер Иван Крстић, а наше удружење има свог члана у Савету. Покренута је иницијатива да се почне са исплатом борачког додатка. Да би се свим борцима који су стекли статус борца исплаћивао борачки додатак, треба укинути или променити члан 86. Закона о борцима, по коме се исплаћује борачки додатак само социјалним случајевима. Морам да кажем

После добро обављених припрема, гласање је представљало формалност

да борци нису социјална категорија, него заслужни грађани који су стали на браник отаџбине, те свима који су стекли статус борца по категоријама, треба почети са исплатом борачког додатка који није занемарљив. Хрватска и Р. Српска исплаћују борачки додатак. То чини и Албанија, за борце који су се борили на КиМ“, подвукао је Јашовић.

Удружење упорно гаји институцију солидарне помоћи за пензионере чија су примања по члану домаћинства не прелази 45.216,09 динара, а и за случајеве тешког обољења и елементарних непогода и рефундацију дела трошкова за ортопедска и друга помагала и куповину лекова који нису на позитивној листи. За ту намену је до сада издвајано 40% чланарине.

Војни пензионери, како је истакнуто на седници, су веома незадовољни чињеницом да морају да плаћају порез на лично наоружање. Многи тешка срца враћају оружје и веле ,,уместо да се наоружавамо ми се разоружавамо“.

,,Што се стамбеног обезбеђења тиче, између две седнице Скупштине није било поделе станова из стамбеног фонда Министарства одбране. И даље је без стана око 1.800, а 1.300 је корисника војне пензије са делимично решеним стамбеним питањем. Корисницима војне пензије који су без стана, дата је могућност да своје стамбено питање решавају и преко Фонда за СОВО, доделом бесповратног кредита од 30.000 евра у динарској противвредности. Наше Удружење покренуло је иницијативу у септембру ове године и доставило акт Министарству одбране да се КВП који нису коначно решили своје стамбено питање, за структуру у зависности од следујуће површине преко Фонда за СОВО додели од 10.000 до 15.000 евра. Из Министарства је стигао одговор да за тако нешто не постоји правни основ.

Против ,,брзих прстију“

Решавање стамбеног питања конкурисањем за станове које реализује Влада РС за припаднике снага безбедности (тзв. ‚брзи прсти’) скоро четири године није у функцији и нема назнаке када ће одлука бити донета.

С обзиром на то да војни пензионери на коначно решење стамбеног питања чекају у просеку више од 28 година, а да им је старосна доб изнад 75 година живота, изражавају велико незадовољство и разочарење оваквим односом државних органа према њиховим законским правима.

Предлажемо свима који нису коначно решили стамбено питање да дођу у Удружење, испуне изјаву за куповину такозваних јефтиних станова, како би могли да добију потврду која је услов да могу да се пријаве за доделу. Ово не утиче на статус молбе и ранг-листу, те ако на овај начин реше стамбено питање, скидају се са ранг-листе.

У просторијама Градске организације УВПС Ниш може се решити све што је везано за стамбену проблематику, почев од молбе за доделу стана, захтева за неповратни кредит, изјаве за куповину стана под повољнијим условима, увећане трошкове становања и друго“, нагласио је Јашовић.

Шта је војним пензионерима највише потребно? Одговор је јасан: здравље. Године пролазе, а терет тешког рада и службовања све више стиже ,,на наплату“. Предност нишких војних пензионера у односу на неке друге општине је у томе што у имају на располагању Војну болницу. Објективни проблеми и даље постоје пре свега због недовољне попуњености здравственим и нездравственим радницима у војномедицинским установама, недостаје део опреме, касни се у имплементацији информационе технологије... У неким цивилним здравственим установама, где војни осигураници остварују здравствену заштиту недовољно познају права војних осигураника. То се односи на војне пензионере из Алексинца, Соко Бање, Гаџин Хана, Беле Паланке и Сврљига, који територијално припадају нишкој Градској Организацији.

Чешће обилазити болесне и времешне

Практична примена Закона о здравственој документацији и евиденцијама у области здравства (е картон, електронска картица, е рецепти и друго) почела је да функционише у неким срединама у Београду. У Нишу још није. Претходни управник Војне болнице Ниш рекао је да се на томе убрзано ради, те да ће до краја ове године, или почетка следеће, бити све умрежено. Остварице се умреженост и са цивилним здравством. Постоји идеја да се са цивилним здравством склопи уговор, на основу кога ће лекари из цивилног здравства радити операције са војним докторима у Војној болници и обрнуто. Биће реновиране зграде Војне болнице. Један део ће бити ургентни центар где ће у једној згради моћи да се обаве сви прегледи, снимања и све остало што је потребно. Зграда где је смештена трансфузија крви и неуропсихијатрија, биће реновирана и прилагођена за регрутацију. У наредном периоду се планира информисање чланова о војном здравству тако што ће гост на трибини бити управник Војне болнице.

Присутни делегати су се сложили да убудуће треба много више обилазити старе и болесне чланове Удружења.

Постаје традиција организовања шаховског турнира и седам до осам једнодневних излета. Представници Удружења присуствују догађајима којима се обележавају значајни датуми из наше славне историје.

Са градским и општинским структурама остварена је веома добра сарадња. Посебно је плодна сарадња са општином Нишка Бања, са председником општине Душаном Живковићем на челу и војним пензионером Јовицом Антићем.

,,Иако смо најбројнији међу борачким удружењима, имамо проблем што нисмо регистровани у Нишу, него у Београду, па не можемо да се пријављујемо на конкурсе за пројекте и на тај начин добијемо помоћ од локалних самоуправа и Републике. У наредном периоду нам предстоји борба да то решимо.

За повратак у Фонд за СОВО

Време које долази није баш ружичасто и тражи одрицања и непрекидну активност за остваривање права. Сматрамо да је дошло време да се УВПС прилагоди новим условима живота и рада војних пензионера.

Имамо велики природни одлив чланова, те у наредном периоду треба много више радити на пријему нових чланова. Између две изборне скупштине учланили смо 174 воја пензионера.

Наш Главни одбор је покренуо иницијативу, а и даље ће инсистирати на томе, да се војни пензионери врате тамо где им је место, а то је Министарство одбране, чиме ће се многи проблеми решити, многе аномалије отклонити, а то ће бити тежак и мукотрпан задатак од кога не треба одустајати.

Наставићемо и даље борбу за признавање права на увећање пензија за 20 посто, везано за бенифицирани радни стаж, као и због умањења пензија по основу Закона о начину исплате пензије за период од новембра 2014 до октобра 2018.године.

Поново ћемо покренути, по ко зна који пут, иницијативу да се у Нишу отвори Геронтолошки центар за војне пензионере и чланове њихових породица, јер за то постоје слободни војнограђевински простори“, казао је Јашовић.

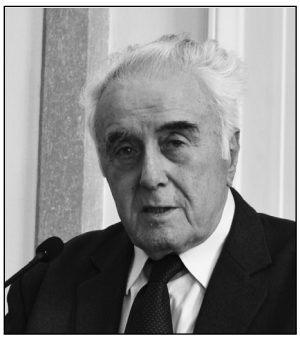
За председника Општинског одбора УВПС Ниш изабран је Небојша Живковић, а за потпредседника Горан Раденковић.

З. П.

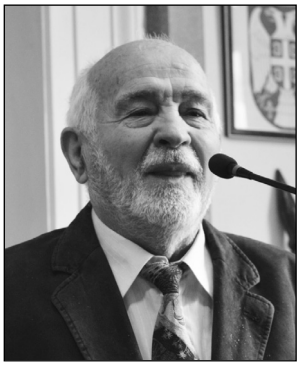
Изборни скуп зајечарских војних пензионера

ПОДРЖАНА САРАДЊА СА КОЛЕГАМА ИЗ БУГАРСКЕ И РУМУНИЈЕ

Више од деценије траје међународна сарадња на локалном нивоу са војним пензионерима из Видина, Турну Северина и Крајове. Нови председник зајечарских корисника војне пензије је Чедомир Врањанац, а заменик Јово Бенцун.

Љубомир Рељановић

Чедомир Врањанац

Седница је одржана у Великој сали Града Зајечара

Бреме година све више притиска зајечарске војне пензионере

Изборна седница Скупштине ГО УВПС Зајечара одржана је у великој сали града 22. априла, уз присуство гостију из зајечарског гарнизона, удружења са којима сарађују војни пензионери и изабраних делегата. Својим присуством скуп је увеличао председник УВПС Љубомир Драгањац.

Извештај о раду поднео је председник ГО УВПС Љубомир Рељановић. Он је излагање почео речима:

,,Живимо у граду који има гарнизон, пензионисање старешина је веома ретко, а они који се пензионишу одлазе из гарнизона. Има и оних који не желе да се учлане. Када сам први пут постао председник у организацији без Књажевца било је 410 чланова , а сада заједно са Књажевчанима имамо само 198 чланова, а просек година се повећао.

Највише проблема је у области здравственог збрињавања и делимично пружање услуга у решавању правних проблема. Са Командом гарнизона немамо проблеме, све што су у могућности они нам помогну. Али у амбуланту није прекомандован ни један лекар. Долазили су лекари на замену из Ниша, а дешавало се да се они разболе и да амбуланта по десетак дана није радила. У тим ситуацијама нису проблем лекови, а и јесу, јер нису јефтини, него упути на контролне прегледе у Војну болницу Ниш и на ВМА.

Канцеларије Удружења налази се у објекту где је пола простора зарушено. Други проблем је већи јер се канцеларија налази на другом спрату и више од пола чланова ме може да се попне до одредишта. Покушавамо то да решимо, али веома мало имамо подршке од локалних органа. Знамо да би нам Команда гарнизона помогла, али касарна је далеко.

У оквиру Градске управе постоји лице које је задужено за контакте са друштвеним организацијама које се често мења, па нема континуитета у раду. Досадашњег градоначелника није занимао рад удружења у граду. Надамо се да ће се то поправити у односу на нову управу.

Посебно истичем акцију помоћи угроженим члановима. Главни одбор УВПС је сваку нашу молбу уважио и помогао члановима. У прошлој години и до данас чланови су добили 445.000 динара, што је позитивно оцењено.

Наставили смо контакте и међусобне посете са нашим пријатељима из Бугарске и Румуније, с тим што се организација из Крајове, због унутрашњих проблема, пасивизовала“, казао је Рељановић.

На скупу се чуло да се организација посебно посветила пружању помоћи болесним и старијим члановима. Понекад зафале информације о таквим особама, али су у Општинском одбору УВПС увек спремни да помогнемо онима који се обрате за помоћ. Најстарији члан Душанка Марић има 102 године.

,,Када се осврнемо на наш рад у последње четири године и резултате које смо постигли, важно је да смо остали сви заједно, да се помажемо када нам је тешко и да имамо поверење једни у друге. то је веома важно јер ова времена нису баш тако идеална. Ситуација у свету, а и код нас, све се више мења и биће све неповољнија. Истичем да је Главни одбор УВПС увек настојао да нам помогне. На тој помоћи им захваљујемо и надамо се да ће тако бити и у будућности.

Данас смо се окупили, између осталог, и да изаберемо руководство Градског одбора за наредне четири године, у нади да ће радити успешније од претходног“, казао је Рељановић.

За новог председника ГО УВПС изабран је Чедомир Врањанац, а за заменика Јово Бенцун. **З. П.**

Седница Скупштине ОО УВПС Земуна

ДРУЖЕЊЕ ИМ НАЈВАЖНИЈЕ

Земунско удружење броји 844 члана, од тога 521 мушких или 73,59% и жена 187 или 26,41%. Већина чланова је старости преко 70 година

Ново руководство изабрано је једногласно

Седница изборне Скупштине ОО УВПС Земун одржана је 20. априла у просторијама Удружења. После интонирања химне и одавања поште онима који су у међувремену преминули, председник организације Славко Дошеновић поздравио је присутне: чланове ИО ГО УВПС Остоју Поповића и Славољуба Сталетовића, председника СУБНОР-а Земун Бранка Миланковића и Сава Богуновића, председника МО СУБНОР-а Батајнице.

Извештај о раду поднео је председник ОО Славко Дошеновић.

,,Ушли смо у 33. годину постојања, трајно опредељени да право и проблеме из ПИО и здравственог осигурања, те стамбеног обезбеђења и социјално-хуманитарне помоћи остварујемо преко легалних институција.

Удружење је у протеклом периоду КВП пружало стручну и сваку другу помоћ, непосредно, путем информација, сајта удружења и листа *Војни ветеран* о статусним и другим питањима од значаја за војне пензионере.

Од претходне скупштине одржано је шест седница Оп Од, на којима смо разматрали текућу проблематику КВП и вршили информисање чланова удружења о свим важним питањима која се тичу статусног стања наших пензионера. Пратили смо рад Главног одбора и руководства који се боре кроз институције система за закинута права из свих области како ПИО, тако и из области стамбеног обезбеђеа и здравствено социјалне политике, о чему редовно информишемо наше чланство у месним организацијама“, казао је Дошеновић.

Доношењем Закона о здравственој документацији и евиденцијама у области здравства,(Службени гласник Републике Србије бр. 92/23 од 21.11.2023.године), како је речено, учињени су значајни помаци ка квалитетнијој и ефикаснијој здравственој заштити у Републици Србији. Најбитније новине овог Закона су е-картон, јединствени Републички интегрисани здравствени информациони систем (РИЗИС), као и генетичких , биомедицинских и других података. Ове новине нису још заживеле у пуном капацитету, али има наговештаја да би у току ове године могло доћи до позитивних промена у повезивању у е-мрежу Они су обавезни, како за цивилне, тако и за војноздравствене установе и санитетске јединице и установе у Војсци Србије.

Годинама УВПС и Главни одбор са председником интервенише да се уговор о техничко-пословној сарадњи између Фонда за СОВО и РФЗЗ Србије иновира и тиме реши проблем санитетског превоза хитних случајева, као и питање стоматолошког збрињавања.

Гакође је евидентна разлика у дужини рехабилитације цивилних и војних осигураника у бањама у корист цивилних осигураника.

Реализацијом формирања Герентолошког центра на Карабурми, као и разматрањем градње таквога центра у Нишу, већим улагањима у војно здравство , попуном здравствених установа новим кадровима, створили би се услови за одговарајућу здравствену и социјалну заштиту војних осигураника.

,,Примарна и секундарена здравствена заштита реализује се у ВМЦ Нови Београд, Издавање рецепата на шест месеци, није потрајало због техничких и других разлога. Издавање рецепата на шест месеци би допринело старијим и слабо покретним корисницима војних пензија да се не јављају сваки месец изабраном лекару. Тренутно изабраном лекару КВП се јављају свака два месеца.

Здравственом заштитом нисмо у потпуности задовољни. Терцијалну здравствену заштиту обављамо на ВМА, где има доста проблема, посебно код заказивања, дуго се чека на неким кабинетима.

Стамбена проблематика у односу на претходни период није се много променила, па није ни било промена на ранглистама. откуп неуређених станова (49) је неповољан, сматрамо да цену откупа треба умањити за трошкове уређења. Нопходно је решити проблем становања у СРЦ Сурчин и касарнама Новоградска 69 и Светосавска бр 1.

Бесповратни кредит од 30.000 евра у динарској противвредности је и даље опција за решење стамбених проблема корисника КВП који на то имају право.

Удружење има уепешну сарадњу са сродним организацијама, попут СУБНОР-а, Удружења пензионера Земун, и локалном самоуправом. Ресторан Дома ваздухопловства је поново у функцији са скраћеним радним временом“ нагласио је Дошеновић.

Земун има око 160.000 становника и површиним од 150.301 километар квадратни. Војни пензионери су у сарадњи са цивилним пензионерима организовали следеће активности и излете: Кобасицијада у Турији, Сланинијада у Качареву, посета манастиру Тумане, вожња брзим возом „СОКО“ до Новог Сада, посета комплексу Сремски Фронт у Шиду...

Организовали су одавање поште и полагање венаца: 24. марта поводом Дана сећања на агресију НАТО-а у Земуну и Батајници, 12. априла на Меморијални споменик Сремски фронт код Шида, 9. маја обележавање Дана победе у Земуну, 26. јула на Споменик палим борцима Војводине Горња Трнава, затим у Републици Српској. за Дан Ослобођења Земуна у Другом светском рату, Дан ослобођења Сремске Митровице, Лаћарак и Кузмин (1.11) у сарадњи са СУБНОР-ом Земун - Месни одбор Батајница Дан ослобођења Батајнице (23.10).

У минулих дванаест месеци примљена су три члана, а преминуло такође три. Социјало- хуманитарну помоћ добило је 27 чланова у износу од 853.000,00 динара. На ,,Војни ветеран“ претплаћено је 48 чланова. Захвалницом је награђено четири члана, књигом њих 29, Плакетом рода војске седам, Плакетом ,,Експо 27“ њих три, и Плакетом са мотивом завичаја – један. Деци је уручено седам пакетића, а за Дан жена подељено је 22 ружа.

Бројно стање КВП се сваке године смањује због природног одлива, као и неевидентирања одласка у пензију нових војних пензионера. Земунско удружење броји 844 члана, од тога 521 мушких или 73,59% и жена 187 или 26,41%. Већина чланова је старости преко 70 година. Најстарији члан је Дика Пејатовић која има 100 година.

Члан Извршног одбора УВПС Остоја Поповић присутне је обавестио о одредба усвојеног Закона о војном здравству. На питања о здравствеом збрињавању одговорио је др Славољуб Сталетовић.

У наредне четири године дужност председника обављаће Славко Дошеновић, а потпредседника Слободан Петричковић.

Т. Митушев

Годишња Скупштина ГО војних пензионера Крагујевца

ОДРЕЂЕНИ ЦИЉЕВИ ДО 2030. ГОДИНЕ

У средишту плана за будући рад је залагање за бољи статусни и материјални положај војних пензионера, за очување јединства на свим нивоима организовања и кадровска обнова

Поглед на салу у којој је одржана Скупштина

Седница редовне изборне Скупштине Градске организације УВП Крагујевца одржана је16. априла. Поред чланова Скупштине били су присутни: председник УВПС Љубомир Драгањац, члан Извршног одбора Остоја Поповић, председник градског удружења пензионера, представници јединица и установа ВС и МО из гарнизона Крагујевац, припадници борачких и ветеранских удружења.

Извештај о раду поднео је председник Градског удружења Микан Васиљевић.

,,У протеклој години тежиште рада било је првенствено на решавању социјалних и здравствених проблема корисника војне пензије, а и на организационој доградњи функционисања Удружења.

Питања којима се бавио Градски одбор су била: Разматрање захтева за доделу социјално-хуманитарне помоћи; Реализација планова обиласка старих и болесних чланова; Организација излета; Информисање чланова; Учешће на свечаностима поводом државних празника; Помоћ породицама преминулих чланова удружења; предлагање мера за реорганизацију Удружења и измене и допуне Статута Удружења; Разматрање и предлагање кандидата за доделу стимулативних мера; Анализа утрошка новчаних средстава и друга питања.

Две седнице биле су посвећена обележавању годишњице оснивања Градске организације.

Наша организација броји 550 чланова који имају пребивалиште на територији осам општина. Током године учлањено је шест корисника војне пензије, а један је исчлањен на лични захтев. У односу на 2020. годину, када нас је било 755, број се смањио за 205 лица и има тренд даљег смањења. Крагујевац гарнизон који нема већих војних јединица, из којих мали број старешина одлази у пензију. Формиран је већи број струковних ветеранских и борачких удружења у које се учлањују војни пензионери и већи део млађих пензионера се поново запошљава и немају интересовања за наше удружење.

Нефункционисање биохемијске лабораторије у Гарнизоној амбуланти представља проблем за старе и тешко болесне особе, који су изложени додатним трошковима без могуће рефундације. Најмање позитивних помака је у остваривању терцијалне здравствене заштите у ВМА. Остаје нам да се обраћамо Главном одбору УВПС са захтевима да се, преко Управе за војно здравство, овакво стање побољша“, нагласио је Васиљевић.

Између две седнице Скупштине, како је речено, није било поделе станова из стамбеног фонда МО, нити доделе станова за припаднике одбрамбених и снага безбедности, па је стање на ранг-листама остало непромењено. На стамбено збрињавање у Крагујевцу чека 36 пензионера. У Крагујевцу је за потребе припадника снага безбедности израђено око 900 станова, 200 је подељено, а око 700 чека на поделу.

Информисање чланства врши се непосредно у просторијама удружења, преко сајта Удружења и часописа ,,Војни ветеран“. Испред улаза у Удружење, а и испред картотеке у Гарнизоној амбуланти постављене су табле на којима су истакнуте информације од значаја за све војне пензионере.

Главни извор прихода градске организације је чланарина. Средства се троше наменски и крајње рационално, у складу са Годишњим планом активности, Статутом УВПС и Правилником о рачуноводству. Одлуку о утрошку средстава доносио је Градски одбор на својим седницама.

У Свом извештају председник Надзорног одбора констатовао је да је материјално и финансијско пословање Градског одбора вршено, и врши се, на законити начин и према важећим прописима.

У Градском одбору су оформљене и воде се све прописане финансијске евиденције, предвиђене Упутством о обављању финансијских и рачуноводствених послова у УВПС. Наведена документа су правилно оверена, заведена и прописано се воде. У располагању и трошењу новчаних средстава није било злоупотребе..

Уз извештаје председника ГрОд и НоД усвојени су и циљеви и задаци Градске организације УВПС Крагујевац за период 2026. - 2030. године: (1) Залагати се за бољи статусни и материјални положај војних пензионера, као и за очување јединства удружења на свим нивоима организовања; (2) Обезбедити кадровску обнову и избор чланова у органе Удружења који могу водити удружење у наредном периоду. (3) Уз помоћ команди јединица и установа обезбедити пријем нових чланова удружења; (4) Остварити непосредно и правовремено информисање чланства о свим битним питањима везаним за статус чланова удружења; (5) Редовно вршити пријем, обраду и достављање захтева за једнократну социјално хуманитарну помоћ; (6) Израђивати планове за обилазак старијих и болесних чланова удружења, уз ангажовање већег броја чланова удружења; (7) Организовати излете и посете културно-историјским знаменитостима, уз анимирање што више чланова Удружења. (8) Остварити сарадњу са командама јединица и установа у Гарнизону, градским удружењем пензионера, ветеранским и борачким удружењима и надлежним органима града Крагујевца; (9) Доследно спроводити активности из Годишњег плана рада и рационално трошити расположива новчана средства.

На основу Одлуке Градског одбора УВП Крагујевац и Правилника о додели признања УВПС, Захвалница УВПС додељена је Игору Грујићу, власнику приватног предузећа „Грујић превоз“.

Плакета УВПС припала је Горану Мијајловићу, власнику приватног предузећа „Анај плус“ ДОО Крагујевац, спонзору Градске организације Живку Пајевићу, члану Градске организације из Аранђеловца и Богосаву Јефтовић, члану Градске организације.

Повеља УВПС додељена је Миодрагу Пешикану, председнику Градске организације УВПС Крагујевац од 2006 до 2010 и од 2014 до 2018 године.

Скупштина је изабрала и органе који ће водити Градску организацију у наредном периоду. За председника је изабран Микан Васиљевић, за потпредседника Ивица Дејановић, за председника НоД Александар Јанковић. **МВ/СМ**

Изборна Скупштина у Општинској организацији УВПС Параћин

ОЧУВАНО ЈЕДИНСТВО

Просторије Општинског одбора биле су место за сваку административну и правну помоћ војним пензионерима, тако да су војни пензионери имали редовне и правовремене информације о актуелним променама и потребним подацима за лакше сналажење

Чланове Скупштине информисао је члан ИО ГО Остоја Поповић

Изборна Скупштина УВПС Параћин одржана је 24. априла у просторијама општинских органа и удружења у том граду. Скупштини су, присуствовали и представници удружења из Параћина и члан Извршног одбора УВПС Остоја Поповић. После интонирања химне Републике Србије и одавања поште преминулим војним пензионерима, Скупштина је наставила са радом по утврђеном дневном реду. Извештај о раду организације поднео је председник ОпОр УВПС Параћин Родољуб Савић и том приликом истакао да је тежиште рада Општинске организације било на решавању здравственог и материјалног положаја корисника војних пензија, пружању помоћи КВП у остваривању права која им припадају по важећим прописима и планирању, организовању и реализацији усвојеног Плана рада. Разматрани су и програмски задаци и текућа проблематика. На дневном реду биле су информације са седница Главног одбора УВПС, брига о болесним члановима КВП, пријем нових чланова, предлози за доделу признања у УВПС.

Општински одбор организације је своје деловање у решавању проблема социјалног осигурања војних осигураника усмеравало ка Главном одбору УВПС и Фонду за СОВО – групи за послове са војним осигураницима Крагујевац. Просторије Општинског одбора биле су место за сваку административну и правну помоћ војним пензионерима, тако да су војни пензионери имали редовне и правовремене информације о актуелним променама и потребним подацима за лакше сналажење.

Делегације Оп Ор УВПС Параћин су полагале венце поводом: Дана победе над фашизмом; Дана пробоја Солунског фронта; Дана ослобођења Параћина у Другом светском рату и Дана војних ветерана. Плански је организовано и обележена 31 година постојања и рада Општинске Организације Параћин.

Број чланова Општинске организације УВПС Параћин мањи је за два члана који су од 24.априла 2025. до 24.04.2026. године преминули, а у Општинску организацију Параћин примљена је Љубица Перишић, тако да, Општинска организација, тренутно броји 47 чланова.

Општинска организација је у протеклом периоду пружала стручну и другу помоћ корисницима војне пензије, давала обавештења и упутства непосредно у Општинском Одбору, на огласној табли, преко листа „Војни ветеран“, или упућивањем на сајт Удружења војних пензионера Србије.

У општини Параћин, не постоје војноздравствена установа, па је уговором са цивилним здравственим установама, однос доведен на ниво да сви војни пензионери имају здравствену заштиту.

Исплата путних трошкова, када војни осигураници по налогу лекара путују у друга места ради дијагностичких процедура и лечења, побољшана је, тако да војни осигураници не чекају на рефундацију трошкова више од месец дана. По захтеву Фонда за СОВО - Крагујевац, од 1. јануара ове године Општински одбор је престао са слањем налога за путовање.

Социјалну и хуманитарну помоћ од 1. јануара до 31. децембра 2025. године из Општинске организације Параћин је добило седам чланова и исплаћено 243.000,00 динара.

Финансирање Општинска организација Параћин је своје финансијске законске обавезе извршавала у потпуности. Сви рачуни за набавку материјалних средстава су плаћани, у предвиђеном року сачињавани су и прослеђивани финансијски извештаји.

Укупни приходи ОпОр УВПС Параћин у 2025. години су 108.419 динара. Од овога износа плаћају се трошкови закупнина простора и утрошка електричне енергије. Трошкови закупа простора за рад организације су месечно 2.336 динара, а рачун за утрошак електричне енергије, просечно по 600 динара месечно, што је око 35.000 динара само за плаћање дажбина.

Очекују и даљу подршку и помоћ Главног Одбора УВПС у спровођењу програмских задатака и активности организације и у овој години.

Значајну улогу у информисању војних пензионера имало је гласило „Војни ветеран“ и сајт УВПС. Неке од активности те општинске организације медијски је пропратио ,,Војни ветеран“.

Сарадња са другим организацијама и Удружењима оцењује се као корисна, плодна и пожељна.

На крају поднетог извештаја вођена је расправа а о битним питањима од значаја за војне пензионере говорио је и представник Извршног одбора Остоја Поповић и то о правима по основу новог Закона о војноздравственом и социјалном осигурању војних осигураника, једнократној новчаној помоћи, стамбеној проблематици и правима из пензијског и инвалидског осигурања. Извештаји су једногласно усвојени, а потом се прешло на избор органа.

За председника Општинске организације УВПС Параћин једногласно је изабран Родољуб Савић а за потпредседника Миломир Манојловић. За члана Скупштине УВПС предложен је Родољуб Савић као и за члана Главног одбора Скупштине УВПС. Организација је једногласно предложила да се изабере за председника УВПС Миломир Миладиновић а за потпредседника Зоран Вучковић.

И поред обимнијих унутрашњих проблема, Општинска организација је успела да очува јединство својих чланова. Плански и организовано обележена је 31 година постојања и рада Општинске организације.

О. П.

Како сакрити истину о продуженом злочину: разматрања поводом 27 година од почетка агресије НАТО на Србију (СРЈ) (2)

НИШТАВОСТ КРШЕЊА УСТАВА И РЕЗОЛУЦИЈЕ1244

Сукоби у свету, посебно напад САД и Израела на Иран, енергетска криза, пресецање ланаца снабдевања и глобална рецесија у изгледу, убрзаће тренд мултиполаризације и изградње новог светског поретка. То захтева и преиспитивање одређених аспеката унутрашње и спољне политике, од приватизације и односа према домаћим ресурсима, до распореда економских веза на међународном плану и старих формата који нас систематски удаљују од универзалних принципа и Резолуције 1244. Ново време и нови услови нису за краткорочне„дилове" или уступке за било каква обећања

СРЈ (Србија) је прва жртва агресије НАТО-а извршене кршењем Повеље УН и међународног права уопште. Прва земља у свету која се одлучно супротставила надирућем хегемонизму, интервенционизму и расизму носилаца униполарног поретка као глобалних опасности по човечанство.

Бранећи себе и своја права, СРЈ (Србија) је истовремено бранила основне принципе међународних односа, Повељу УН и Завршни документ ОЕБС-а.

Агресор је најављивао муњевиту капитулацију и пад власти на челу са Слободаном Милошевићем и окупацију целе земље (в. поглавља 2., 5. И 7. Текста из Рамбујеа). Ипак, био је принуђен да преговара. Агресија је окончана након пет рунди преговора са три документа – договор Милошевић – Ахтисари – Черномирдин, од 3. Јуна, Војно-технички споразум, од 9. Јуна и Резолуција СБ УН 1244, од 10. Јуна 1999. Године.

Резолуцијом СБ УН 1244 потврђен је суверенитет и територијални интегритет СРЈ, односно Србије, као правне наследнице.

За Покрајину КиМ предвиђен статус широке аутономије, у оквиру СРЈ, односно, Србије, као правне наследнице (тач. 10 рез.).

Агресор је најављивао муњевиту капитулацију и пад власти са Слободаном Милошевићем на челу и окупацију целе земље (в. поглавља 2., 5. и 7. текста из Рамбујеа). Ипак, био је принуђен да преговара. Агресија је окончана након пет рунди преговора са три документа - договор Милошевић - Ахтисари - Черномирдин, од 3. јуна, Војно-технички споразум, од 9. јуна и Резолуција СБУН1244, од 10. јуна 1999.

Пише:
Живадин Јовановић,
бивши министар
спољних послова

Агресор је најављивао муњевиту капитулацију и пад власти на челу са Слободаном Милошевићем и окупацију целе земље (в. поглавља 2., 5. и 7. текста из Рамбујеа). Ипак, био је принуђен да преговара. Агресија је окончана након пет рунди преговора са три документа - договор Милошевић - Ахтисари - Черномирдин, од 3. јуна, Војно-технички споразум, од 9. јуна и Резолуција СБУН1244, од 10. јуна 1999.

Резолуција 1244 представља конститутивни, трајно важећи међународно-правни документ највише правне снаге. Прематој резолуцији,КиМ је део суверене територије Републике Србије под привременим мандатом СБ УН коме су искључиво одговорне цивилна (УНМИК) и безбедносна (КФОР) мисија. Све што је урађено кршењем Резолуције СБ УН 1244 и Устава Србије, све што је урађено под притисцима и уценама Србија треба да сматра и прогласи ништавним отпочетка (ex tuns), свака обавеза према СРЈ, односно, Србији која проистиче из тих докумената а није извршена, Србијатреба да захтева да се изврши.

Право на враћање контингената војске и полиције Србије и њихово распоређивање на важније граничне прелазе је још једна потврда признавања суверенитета и територијалног интегритета над Покрајином.

Србији припада неотуђиво право на накнаду ратне штете од агресорских земаља, па је потребно да свој захтев за накнаду активира, како је јавно обећано. Директна материјална штета је процењена на преко 100 милијарди америчких долара

Око 250.000 протераних Срба и других неалбанаца, ни 27 година након протеривања, није остварило своје право на слободан и безбедан повратак. На односу ЕУ и НАТО према том праву, огледа се њихов стратешки однос према српској нацији као целини.

Све што према Резолуцији 1244 до сада није извршено, или се не извршава, у даљем процесу, Србија треба да захтева извршење.

Све што је, од 1999. до данас спроведено кршењем одредаба резолуције 1244, на штету Србије и српског народа, Србија треба да захтева да се врати у пређашње стање и усагласи са резолуцијом 1244 и универзалним принципима међународних односа.

Србији припада неотуђиво право на накнаду ратне штете од агресорских земаља, па је потребно да свој захтев за накнаду активира, како је јавно обећано. Директна материјална штета је процењена на преко 100 милијарди америчких долара.

Агресорске земље су посебно одговорне за коришћење забрањених оружја као што су пројектили са осиромашеним уранијумом, касетне бомбе и отровна једињења произведена бомбардовањем постројења хемијске индустрије, рафинерија и електроенергетских постројења, укључујући трансформаторе.

Досадашњи ток дијалога о КиМ, уз посредовање ЕУ, није дао очекиване резултате. Уместо да се концентрише на конкретизацију и спровођење резолуције

Наша делегација на преговорима у Куманову

СБ 1244 која представља компромис, ЕУ је користила своју позицију олакшивача дијалога за удаљавање Србије и целог процеса од УН, Резолуције 1244 која је кључна правна основа поштовања суверенитета и територијалног интегритета Србије.

Резолуција 1244 представља конститутивни, трајно важећи међународно-правни документ највише правне снаге. Према тој резолуцији, КиМ је део суверене територије Републике Србије под привременим мандатом СБУН коме су искључиво одговорне цивилна (УНМИК) и безбедносна (КФОР) мисија. Све што је урађено кршењем резолуције СБ УН1244 и Устава Србије, све што је урађено под притисцима и уценама Србија треба да сматра и прогласи ништавим отпочетка (ex (tunc), свака обавеза према СРЈ, односно, Србији која проистиче из тих докумената а није извршена, Србија треба да захтева да се изврши

Најдубље промене у Европи и свету са јасним трендом мултиполаризације и изградње новог праведнијег поретка, позивају на преиспитивање досадашње праксе, прилагођавање унутрашње и спољне политике, активни однос према националним и државним приоритетима, у новим условима. Сукоби у свету, посебно напад САД и Израела на Иран, енергетска криза, пресецање ланаца снабдевања и глобална рецесија у изгледу, убрзаће тренд мултиполаризације и изградње новог праведнијег светског поретка. То захтева и преиспитивање одређених аспеката унутрашње и спољне политике, од приватизације и односа према домаћим ресурсима, до распореда економских веза на међународном плану и старих формата који нас систематски удаљују од универзалних принципа и Резолуције 1244. Ново време и нови услови нису за краткорочне „дилове“ или уступке за било каква обећања. Напротив. Идентитет, култура, духовност и историјска искустава најпоузданији су оријентири за трасирање пута ка будућности. Поготову у смутним временима какво је садашње.

У новимусловима треба се припремати за нове прилазе инове иницијативе како ради активирања легитимних захтева за извршавање не- извршених обавеза према Србији као држави, тако и за исправљање неправди наметнутих силом и безакоњем. Смеромиу иновираном смеру.

Крај у идућем броју

Извор: *Печат*

АГРЕСИЈА НАТ0 1999. ТАЧКА ГЛОБАЛНОГ ПРЕОКРЕТА

Агресија НАТО 1999. имала је ефекат глобалне узбуне, пре свега, за Русију, Кину и земље растуће моћи, а затим и за друге земље изван круга ,,златне милијарде“. Отвореној глобално

Питање којеследећажртванеобузданеагресивностипобедника у хладном рату интервнционизма уз кршење Повеље УН и неутољиве похлепе за туђим богатствима.

На глобалнојсценирeакцијасе**огледалаубрзаном** повезивању и усклађивању наступа земаљакоје осуђују интервенционизам, кршењемеђународног права, неприкосновеност СБ УН, које су против хегемонизма, доминације и привилегија. Идејео изградњи новог, мултиполарног светског поретка, заснованог на принципима равноправности, суверенитета и територијалног интегритета и немешања у унутрашње послове добијају замах и све ширу подршку.

Појава нових светских феномена – глобалног југа, односно, глобалне већине, који су за инклузивни поредак управљања светским пословима, а против привилегија ,,изузетне“ мањине чији интереси дуго доминирају и у систему међународних економских, трговинских, финансијских и других институција.

На иницијативу водећих земаља глобалне већине (Кине, Русије, Индије, Бразила, ЈАР) конституишу се нове интеграције и организације, као што су ШОС, ЕАЕУ, Нови пут свиле,НДБ, АБИИ, БРИКС+ и друге. Оне постају мотори ,,win-win“ сарадње и изградње мултиполарног светског поретка.

Мултиполарност није гаранције малим и средњим земљама да ће аутоматски постати равноправне и боље заштићене. Извесно је да мултиполарност проширује простор и могућности за борбу и праведнију заштиту и поштовање легитимних интереса свих земаља и народа. Међутим, за те просторе се треба припремати и изборити знањем, предвиђањем и увек активнијом дипломатијом. Када се цео свет налази у тектонским променама, онда мора бити спремна да се мења.

Мултиполарност је процес са успонима, падовима и ризицима од нових сукоба . Губитници униполарне моћи неће се лако одрећи вековних привилегија и система који их штити. С друге стране, нарасле нове снаге већ чине превагу по многим критеријумима, не постоје шансе да одустану од тренда свеобухватног јачања и курса инклузивног управљања светским пословима. Како у тим условима обезбедити мирну транзицију на нивоу глобалног управљања, како заштити човечанство глобалне катастрофе?

Херојском одбраном од агресије НАТО 1999. Србија је на делу показала да је за свет слободних, независних и равноправних земаља и народа, за владавину међународног права и да је против политике силе, дуплих стандарда, хегемонизма и доминације. Са својом историјом, слободарством, солидарношћу и мноштвом доказаних пријатеља, биће део демократизације међународних односа и напретка за све.

Употреба позадине у одбрани од агресије НАТО-а на Србију

ЗНАЛАЧКИ ИСПУЊЕНИ ЗАДАЦИ

Ако замислимо један град од 320.000 људи за који треба све обезбедити, од доњег веша, одеће, обуће, прибора за личну хигијену, смештаја, исхране, цигарета, комплета наоружања, транспортних и борбених средстава... и све их лечити и држати у здравом и психички нормалном стању... И опет све то није на једном месту у том граду на неких стотинак километара квадратних, већ у простору од 102.173 квадратних километара СРЈ. Све је то било на логистици. И све је успешно извршила. Бројно стање снага те логистике је било око 15 % у односу на укупно ангажоване снаге ВЈ.

Расељавање је настављено, извлачене су савезне као и друге необезбеђене резерве. Стање је 24. априла било следеће:

- Убојних средстава расељено 46.179 тона, или 100%;
- Моторних бензина расељено 25.858 метара кубних, или 100%. Ове количине су повећане у односу на стање од 9. априла за 10.968 тона,односно биле су 73,7% веће од стања са којим смо ушли у рат;
- Дизел горива расељено 41.435 метара кубних, или 100%. Ово је било за 25.163 тоне, или 155% више од стања са којим смо ушли у рат;
- Горива млазног 12.864 метра кубна, или 53% следујућих резерви,
- Дизел горива специјалног за бродове 3.290 метара кубних или 86 %;

3.722 тоне пратећих погонских средстава, или 100%.

Процес текуће или дневне реалне логистичке подршке је био посебно специфичан на простору КиМ, где су поред свакодневног и интензивног дејства непријатељске авијације дејствовале и копнене снаге такозване УЧК, које су избегавајући сукоб са јачим војним снагама вребале прилику да нападају снабдевачке колоне и друге снаге подршке борбеним саставима. Зато су јединице одвајале борбене снаге за праћење јединица снабдевања.

Правовремено и селективно је вршена мобилизација логистичких јединица и установа и створена је једна мешовита организација комбинацијом мирнодопске и ратне шеме логистичке подршке у циљу штедње, али не занемарујући сигурност и ефективност као битне принципе рада. Позадина је мобилисала 81,37% састава у вантрупној позадини или бројно око 37.000 бораца логистичара. Трупна позадина је била мобилисана 78,4%, што је било у нешто већем обиму у односу на мобилизацију ВЈ у целини. Већи проценат мобилизације трупне позадине је условљен захтевом логистичке подршке јединицама ПВО на терену где још нису биле мобилисане основне јединице, као и повећаним захтевима чувања диспергованих резерви немобилисаних јединица. Одзив резерве на мобилизацију у вантрупној позадини је био испод очекиваног, свега 55,4%, што је изискивало додатне напоре у обезбеђивању потребног људства за рад. Органи командовања у логистици у овом рату нису робовали правилским одредбама употребе, већ су интуитивно применили рационалан принцип комбиновања снага логистике и борбених јединица, или пројекције снага и средстава према задатку, а док та потреба траје.

ПИШЕ:
Видоје Пантелић
генерал-пуковник
у пензији

Попуњеност од 68 одсто

Да би се сагледао рад логистичких, односно позадинских органа у агресији послужиће нам податак о бројном стању ВЈ. Пре почетка агресије бројно стање је било 79.320, од мирнодопског формацијског стања ВЈ у моменту агресије је било 109.661 човек, а 7. јуна бројно стање ВЈ је било 318.403 лица, или око 68% од ратне формације (468.333 човека) ВЈ.

Ако замислимо један град од 320.000 људи за који треба све обезбедити, од доњег веша, одеће, обуће, прибора за личну хигијену, смештаја, исхране, цигарета, комплета наоружања, транспортних и борбених средстава... и све их лечити и држати у здравом и психички нормалном стању... И опет све то није на једном месту у том граду на неких стотинак километара квадратних, већ у простору од 102.173 квадратних километара СРЈ. Све је то било на логистици. И све је успешно извршила. Бројно стање снага те логистике је било око 15 % у односу на укупно ангажоване снаге ВЈ.

Интендантска служба је успела да све борце из резерве, њих око 250.000 обуче, мада то није увек била униформа маскирна типа М-93, било је и старе униформе М-77, али борци су сви били униформисани у складу са женевском конвекцијом. За ових 90 дана сгресије у јединицама је потрошено, то значи набављено и до крајњег корисника достављено око 43.000 (42.728) тона хране. Респективни капацитети ове службе умешно су коришћени. Интенданти су имали могућност да припреме 598.700 дневних оброка, што је превазилазило потребе ратне војске. Дневни капацитет производње хлеба је био за 400.700 оброка, затим 304.000 дневних оброка за производњу меса, за дотур воде 1.621.000 литара питке воде, за прање рубља 126.370 килограма, за оправку обуће и одеће 1.710 комада и 3.560 пари обуће.

На терену 77 екипа техничара

Техничка служба је организовала успешно и ефикасно одржавање средстава по принципу приближавања месту употребе и оправци неисправности буквално на линији фронта. Ова служба је била организована видовски, постајале су три службе: техничка служба копнене војске, техничка служба Ратног ваздухопловства и техничка морнаричка служба. Техничка служба је у рат ушла са 17.230 норма часова за дан оспособљених за средњи ремонт и испомоћ у техничком одржавању борбеним јединицама. За генерални ремонт средстава и испомоћ средњем ремонту имали су 6.400 и за одржавање и ремонт убојних средстава 1.520 норма часова на дан. Посебно су респективне екипе из ремонтних завода и цивилних ремонтних јединица пружале подршку снагама Приштинског корпуса. Паралелно са нарастањем ВЈ све више и више средстава наоружања је било активирано, укључујући сва борбена,артиљеријска, ваздухопловна и морнаричка средства.

После скоро два месеца ратне експлоатације, 30. маја, у војсци је неисправно 762 средства: 91 борбено возило, 99 артиљеријских оруђа и ракетних средстава, 242 неборбена возила и инжењеријских машина, 123 средства за везу и 27 осталих средстава. Тада је сужба имала 2.244 извршиоца и 77 екипа - 36 из техничких ремонтних завода, 20 из батаљона ремонтне подршке и 21 из предузећа, од чега је 31 екипа била у приштинском корпусу. Неколико дана касније, 3. јуна служба је имала 2.348. извршилаца на терену а у јединицама су биле 92 екипе.Тога дана је у војсци оправљено 21 моторно возило, 310 средстава пешадијског наоружања, 19 радио-средстава, 5 борбених возила и 4 електроагрегата. И тако је било из дана у дан. И када су се повукле јединице ВЈ са КиМ уступајући место снагама Уједињених нација под командом НАТО-а ни једно средство није остављено на терену. Сведоци времена сећају се беспрекорних колона јединица са својом техником, целом и исправном.

У ремонтном заводу Крагујевац и поред оштећења од бомбардовања успешно је вршен ремонт битне артиљеријске муниције. Служба је носила терет израде макета за тактичко маскирање, за шта је поред сопствених капацитета било ангажовано и више еминентних стручњака из разних области који су се добровољно пријавили да помогну. А колико је само НАТО бомби бачено на ове циљеве. Извршено је много модификација и унапређења у процесу брзог повратка технике у строј и непрекидности техничке подршке. За потребе једи-

ница служба је током рата допремила преко 15.000 кубних метара погонских средстава (15.165) и 2.200 тона муниције (2.165 т).

Ваздухопловно техничка и морнаричко техничка служба су такође успешно реализовале све задатке из своје надлежности према ситуацији у којој су ангажоване.

Значајна улога железнице

Саобраћајна служба је умешним маневрима обезбеђивала све потребе за повећаним ангажовањем транспортних капацитета како за превоз резерви, тако и за превоз трупа. Ова служба је располагала са транспортним капацитетима од 21.000 тона у једној тури, 1.700 тона горива, 10.000 људи, 13 борбених возила и 35 инжињеријских машина. У сарадњи са железницом вршен је и правовремени превоз неких трупа возовима, посебно у припремном периоду и у току извлачења снага ВЈ са КиМ. Организован је и извршен превоз железницом неких јединица и у ратним условима, а железнички капацитети су коришћени за све време рата. Већи транспорти деривата из рафинерија вршени су маршутним возовима веома успешно и сигурно, комбинујући мере изненађења и заштите. Са железницом је координирано и смештано гориво у вагон цистернама, као и остала средства у вагонима у тунеле на железничким трасама. Служба је у рату правила дневни билтен стања на комуникацијама и достављала га јединицама на коришћење.

До 26. априла за војску је ангажовано 195 вагона цистерни напуњених горивом и 119 теретних вагона за остала средства. У тунеле је смештено 277 цистерни и вагона. Служба је умешно користила и додатне капацитете путних транспортних предузећа са територије по потреби, а посебно у току извлачења снага ВЈ са КиМ.

Грађевинска служба је ангажовала војно доходовне установе из Београда и Краљева, и успевала је за кратко време да санира оштећења на стационарним центрима везе, тако да је систем командовања био обезбеђен. Посебни проблеми пред овом службом су били на прикупљању података и мерама очувања стационарних елемената инфраструктуре. Агресор се свом силином обрушио баш на ове објекте, чиме се Кларкова претња изречена начелнику Генералштаба ВЈ на састанку пре агресије и обистинила.

У агресији је укупно оштећено 2.621 објекат војне имовине. Од тога 1.109 објеката је трајно уништено, односно толико оштећено да никаква оправка није била рентабилна. На тај начин војска је остала без око 24% изграђених површина. Даље на 611 објеката су била тешка оштећења, али се могу санирати, а на 901 објекту су била само мања оштећења.

Атак на болнице

Познато је да је агресор дејствовао и по чисто санитетским објектима, и то директно по болници Драгиша Мишовић, а индиректно по породилишту Клиничко болничког центра у Београду, када је гађао објекат у његовој непосредној близини. Тако су и два посредна напада изведена на Војномедицинску академију, први када је индиректно оштећена услед експлозија при рушењу центра безбедности на Бањици, а други пут 14.априла, када су оштећења изазвана гађањем празних надстрешница у касарни *Васа Чарапић*. Процењено је да је то био директан атак управо на ВМА. Штете на објекту су биле значајне, оштећен је енергетски блок ВМА, што је угрожавало њен рад. Неки од болесника смештених у крилима са стране експлозије су озлеђени од разнетих комада стакла, лимарије и бетона док су целокупно особље и сви болесници претрпели психички шок..

Губици у људству у јединицама ВЈ су били највећи код снага на КиМ, али далеко испод очекујућих и правилима предвиђених дневних губитака. То је последица бриге командног кадра у ВЈ и мера заштите живе силе.

Санитетска служба је у својим, као и припремљеним капацитетима територије без икаквих проблема обезбедила правовремену и непрекидну збринутост свих рањених или повређених из ВЈ, као и из МУП Републике Србије. Резерве санитетског материјала и опреме омогућавале су пружање суженог обима медицинаке помоћи за 90.000 повређених или оболелих у периоду од 60 дана рата, или у просеку око 1.500 збрињавања у току дана. Могли су да опреме 15 јединица ранга санитетске чете. Формирали су и опремили 82 хируршке екипе, које су дневно могле да збрину до 1.300 повређених првог реда хитности. Укупни болнички капацитет ВЈ је био 1.829 болничких кревета.

У току трајања агресије збринуто је и лечено 1.256 рањених као и 137 повређених бораца ВЈ. На пример10. јуна у у војноздравственим установама је било на лечењу 367 лица, од чега је 46 њих било из МУП-а, 3 цивилна лица и 2 лица непознате категорије.

Систематско дејствовање отровима

Војноздравствене установе на територији СРЈ су свакодневно пружале медицинску помоћ свим војним осигураницима, који нису били ангажовани у оквиру ВЈ. Тих осигураника, чланова активних и пензионисаних припадника војске, као и породичних пензионера је на територији СРЈ било око 200.000. Нико од њих није упутио ни једну примедбу на рад санитетских установа.Залихе санитетског материјала и лекова за ове потребе биле су довољне.

Истовремено, Завод за превентивно медицинску заштиту ВМА је свакодневно ангажован на контроли радиоактивности или других врста загађености у рејонима дејстава НАТО бомби. А поред недозвољених и конвенционалних средстава, НАТО је користио масовно и недозвољена средства, што је касније посредно или непосредно и доказано. Такође су коришћена и метеоролошка средства за разбијање облачности, затим за промену руже ветрова у циљу таложења отровних контаминаната на територији Србије, нпр. при бомбардовању рафинерија нафте или трафопостројења.

То значи да су свесно девастирали екологију, а позната је и једна изјава тадашње министарке спољних послова САД госпође Олбрајтове да ће се последице ових напада осетити тек по престанку бомбардовања. И данас можемо прочитати колико је повећано оболевање наше популације после 1999. године од канцерогених болести, например више од 200% на КиМ-у.

Ветеринарска служба је организовала лечење и надзор над домаћим животињама које су остале напуштене и без власника у зони борбених дејстава. Такође у сарадњи са санитетском службом успешно је спроводила хигијенско-епидемиолошки надзор у свим облицима и предузимала потребне мере. Ово је била мања, али веома значајна служба логистике и била је добро припремљена и попуњена 100%, по нормама за 60 дана рата. Захваљујући томе, и поред крајње неповољних и дуготрајних теренских услова ратовања, у ВЈ није било ни једне епидемије или појаве тровања било какве врсте.

Војне противппожарне јединице су самостално и у сарадњи са цивилним ппротивпожарним јединицама успешно гасиле пожаре у војним објектима, на аеродромима и у великим градовима.

(Наставља се)

Наша земља поново враћа обавезно служење војног рока

РАДО СРБИН ИДЕ У ВОЈНИКЕ

Најнелогичнији потез који је учињен 2010. године било је ,,замрзавање“ обавезног војног рока. Тадашња политичка елита говорила је да Србије никада више неће ратовати. У међувремену пропуштено је да за војника буде обучено чак 16 генерација младића, што чини близу 500.000 пушконоша. Војска Србије из дана у дан стари, а у резерву су распоређени ,,трећепозивци“. Увидевши пропуст држава већ неколико година ствара материјалне и све друге услове за поновно увођење обавезног војног рока.

Ових дана званично је обзнањено да ће младићи у Србији обавезно служити војни рок почевши од 1. марта 2017. године. То је епилог вишегодишње активности државних органа да се ,,одмрзне“ законска обавеза оспособљавања за војну службу. Тиме ће бити прекинуто непрестано слабљење војне моћи гледано из кадровског угла. Јер оно што може да учини младић од двадесет и више година, не може војни обвезник од педесет и кусур година.

Да би се утврдило шта о обавезном служењу војног рока мисли становништво у Србији, организовано је и неколико анкета. Занимљиво је да се у свакој од тих сондирања јавног мњења више од 70 одсто анкетираних изјаснило за поновно увођење војног рока. Народна је традиција да Србин радо иде у војнике. Слободарство је особина која понајвише карактерише наш народ. Ратови које је Србија током векова водила били су праведни и ослободилачки. Никада наша земља није посегла за туђим територијама. У прошлости су посебно неговане свечаности испраћаја младића у војску. Догађало се да те светковине превазиђу многа весеља, па и свадбе. Такође је у народу укорењено схватање да младићи у војсци доживе сазревање и да се за то време оспособе за самосталан живот.

У војску од 18 до 30 година

О поновном увођењу војног рока начелник Генералштаба ВС генерал Милан Мојсиловић, у интервјуу за један дневни лист, недавно је рекао:

,,Војска Србије је у организационом, материјалном и кадровском погледу већ сада спремна да на обуку прими прву генерацију регрута. Потребно је још припремити центре Министарства одбране који ће вршити евиденцију и регрутацију и повећати капацитете за здравствену заштиту војника. Када се ван снаге стави одлука о обустави служења војног рока и усвоје одговарајућа законска и подзаконска решења врло брзо ћемо кренути у реализацију. У претходних годину и по интензивно смо радили на стварању услова за оспособљавање најшире категорије становништва за одбрану земље. Израђени су нови планови обуке и методички приручници, набављена су наставна средства, симулатори и тренажери, затим нова интендантска и заштитна опрема војника, нове пушке за регруте... Кроз инвестиционо одржавање унапредили смо услове за смештај, живот и рад, изграђени су нови објекти, припремљена су вежбалишта и полигони за обуку. И даље настављамо рад на подизању капацитета како бисмо младим људима пружили најбоље могуће услове за обуку, али и одређену дозу комфора. Желимо да се с војног рока врате задовољни. Према предлозима законских решења, војној обавези подлежу младићи старости од 18 до 30 година, док је за особе женског пола остављена могућност добровољног служења. Војни рок ће трајати 75 дана и служиће се како у центрима за основну и специјалистичку обуку, тако и у свим гарнизонима Војске Србије унутар бригада Копнене војске и Ратног ваздухопловства и ПВО, истиче Мојсиловић.

Генерал Милан Мојсиловић

Претње из окружења

Бивши начелник Генералштаба Драган Паскаш о поновном увођењу војног рока каже:

,,Војни рок није бесплатан безбедносни инструменат. Напротив, он је скуп и дугорочно обавезујући. У тренутку када се буџет балансира између социјалних потреба, пензија, здравства и енергетике, додатни задатак за масовно служење војног рока постаје политички и економски осетљиво питање. Ако се финансијски аспект потцени, војни ће неминовно бити скраћен и симболичан, чиме се губи његов основни смисао. Другим речима, лоше финансиран војни рок не јача безбедност, већ производи привид снаге.

Најделикатније питање тиче се младих. Генерације које су одрасле у глобализованом и дигиталном окружењу имају други однос према држави и обавезама. Ако војни рок буде доживљен као намет, а не као друштвени одговор на питање безбедности, одговор може бити пасивни отпор, повећан број захтева за ослобађање, опредељење за цивилно служење до одласка у иностранство. У земљи са озбиљним демографским падом, свака одлика која додатно подстиче одлазак младих мора се посматрати крајње озбиљно и опрезно. Зато су транспарентност, цивилна алтернатива и једнака правила за све без политичког протекционизма стварају већи услов за опстанак обавезног војног рока и целог система,“ навео је Паскаш.

Мада се после петооктобарских промена 2000. године сматрало да Србија више никада неће ратовати, па да, следствено тој чињеници, оружану силу треба свести на минималне ефективе, последњих година смо сведоци да су у нашем региону повећани безбедносни ризици и претње.

Велику претњу на безбедност Србије представља војни савез између Загреба, Тиране и Приштине. Анализе војних експерата показују да је тај савез склопљен управо да би се разрачунао са нашом земљом. Србија је реаговала тако да се државни и војни врх определио за јачање војске, набавку нових високософистицираних врста оружја и опремање савременијим средствима ратне технике, пре-

Претовар ракета ПВО

Генерал-мајор у пензији Драган Паскаш

васходно онима који су плод домаће памети и развоја одрамбене индустрије.

Обука - 75 дана

Хрватски сабор изгласао је 24. октобра 2025., Закон о изменама и допунама Закона о одбрани те Закона о служби у Оружаним снагама РХ, којима се уводи ,,темељно војно оспособљавање“. Циљ програма је оспособити младе војним вештинама, како би стекли знања и способности потребне у кризним ситуацијама, те тиме допринели националној безбедности. На годишњем нивоу планира се позивање око 4.000 регрута распоређених у пет група и термина. Прва генерација хрватских регрута започела је војно оспособљавање почетком 2026. године у касарнама у Книну, Слуњу и Пожеги. Обука траје два месеца. Уз техничка и тактичка знања, регрутима ће учити о кључним војним операцијама Домовинскога рата. Регрутима је додељена плата од 1.100 евра, а двомесечна обука им се признаје у радни стаж.

Удружење ратних добровољаца 1990-1999. Републике Србије, њихових потомака и поштовалаца је институција која се интензивно бави увођењем обавезног војног рока и свега значајног с тим у вези. На челу тог удружења је генерал-мајор мр Милорад Ступар који је завршио све војне школе као први у рангу, дипломирао и магистрирао на Факултету политичких наука. Током активне војне службе обављао је дужност начелника Управе пешадије ГШ Војске Југославије. Као добровољац ратовао је на свим ратиштима на територији СФРЈ. Један је од четворице високих официра који су основали 72. бригаду за специјалне операције. Пре неколико година у Удружење је окупио официре, веома искусне у рату и мирнодопском командовању јединицама да доприносе развоју Војске Србије. Свестраним анализама и предлозима они остављају дубок печат и траг у времену. Наиме, својеврсне студије које након темељног рада достављају надлежним државним органима Србије и те како помажу надлежнима у сагледавању појединих области одбране земље.

Три пута по 20.000 војника

,,У јавности се сусрећемо са два супротстављена става. Док једни сматрају да је за основну обуку довољно 75 дана, други, под утиском ранијег служења војске од године, па и две, наводе да је неопходно значајно дуже

Пуковник у пензији Милоје Пршић

обучавање регрута. Као одговор наводим да се обуком од 75 дана, кроз три фазе, заокружује индивидуална обука, а да они младићи који буду склопили уговор са војском и наставили каријеру као професионалци, у јединицама где се распоређују учествују у обуци јединица, што представља надградњу почетног обучавања. После три године успешног рада, професионални војници могу да потпишу уговор на неодређено време. Дакле, остају на служби до пензионисања, што је значајна новина унета у одговарајући закон. Када временом ти војници не буду кадри да обављају тешке и захтевне дужности, биће им омогућено да се преквалификују, то јест да положе испит за неку другу војноевиденциону специјалност. Уколико, пак, буду завршили неки од факултета, зависно од потреба система одбране и могућности, биће распоређени на одговарајућа радна места“, наводи генерал Ступар.

Колико ће група младића (или партија војника, како се то у војничком

жаргону каже) бити обучавано током једне године и какве ће они имати услове за живот и рад?

,,Предвиђено је да се у 75 дана годишње обучи у три генерације по 20.000 регрута. Прописима је омогућено да и девојке могу добровољно да служе војни рок.

За младе војнике је, у грађевинском и сваком другом смислу, уређено 125 објеката у касарнама Војске Србије. У спаваоницама ће бити смештено четири до шест војника, а у делу смештаја ће бити и собе за два регрута. До сада није остварен део планова једино за покретна стрелишта, што остаје да се уради у наредном периоду. Водило се рачуна и о стварању услова за друштвени и спортски живот младића, својствено њиховом узрасту.

Обука војника одвија се најчешће на полигону

И без оружја

Регрути који успешно заврше обуку биће распоређени у активну или пасивну резерву. То значи да ће током године бити позивани на дообуку, вежбе, гађања и друге облике оспособљавања или провере оперативних способности конкретне јединице. Послодавци ће, на захтев надлежних војних институција, бити обавезни да им омогуће одзив за кондиционирање у јединицама. Војници из активне и пасивне резерве ће за ту врсту ангажовања имати и одговарајућу накнаду. Јединице ће на свечаностима, као госте, редовно позивати своју активну и пасивну резерву.

Они који се буду позивали на приговор савести, то јест на служење војног рока без оружја, неће моћи, као раније, да то чине у позоришту и предузећу где им раде родитељи. Биће им свакако испоштовано опредељење, тако што ће се ангажовати на разним пословима у касарнама, нарочито на инжињеријском уређењу територије за одбрану земље.

Имајући на уму потребу за кадровима који ће обучавати регруте, систем одбране је благовремено предузео све потребне мере. Тако је, између осталог, у последње три године повећан број кадета у Војној академији“, закључио је генерал мр Милорад Ступар.

Да је враћање служења обавезног војног рока само део укупне реформе система одбране наводи и пензионисани пуковник Милоје Пршић, познати војни историчар.

,,Обавезни војни рок треба остварити што пре. Непосредна претња постоји из Албаније, Хрватске и Косова и Метохије. Србији може да се догоди агресија војног савеза та три ентитета.

Залажем се за реформу војног школства, односно повратак средњих војних школа у систем образовања,

Генерал-мајор у пензији мр Милорад Ступар

које ће припремати кадар за све видове и родове ВС. Не мора средња војна школа да траје четири године, него две године у цивилном систему школства, плус две године у војном.

Пун погодак

Европска унија ће покушати, због својих потреба, да убрза пријем Србије у ЕУ, без неких права која имају друге земље. Тиме би, вероватно, усмерила војнички потенцијал ка интересима НАТО-а. Треба да се учине напори да се у друштву оствари таква атмосфера да се наш народ идентификује са државом, да је ни под којим притисцима не да. Сматрам да је Хашки суд пропагандно припремљен и у целости је био антисрпски. Казнена политика је била таква да се ,сечом кнезова’ или истакнутих политичара и команданата, народ обезглави, а да се омладини служење војног рока учини одвратним. Наш народ је, међутим, током историје одлучно бранио право на слободу и зна да разликује добро од зла.

Држава мора да инсистира на поштовању резолуција Савета безбедности. Да се гарантује нормалан живот Срба на Косову и Метохији, да се заустави прогон Срба и да се интензивира повратак избеглих сународника у јужну покрајину. У том контексту инсистирати код међународне заједнице да својим пуленима не дозволи да чине дела против Срба на КиМ, до решавања коначних проблема. Треба се ослободити било какве идеје да НАТО буде присутан у Србији. Наша војска треба да буде бројчано јака, добро обучена и опремљена најсавременијим средствима наоружања и војне опреме да делује одвраћајуће у односу на потенцијалне агресоре. Зато је поновно увођење обавезног војног рока у Србији пун погодак“, навео је Пршић.

С обзиром на то да ће регрути ступити у касарне првог дана марта 2027. године, Народна скупштина ће у периоду који предстоји имати обавезу да ,,одмрзне“ обавезно служење војног рока и донесе подзаконска акта. На јесен ће бити завршени послови административне природе и сви други, нарочито они организационе и материјалне природе. Србија ће тако бити једна међу двадесетак европских држава у којој ће грађани имати ту врсту уставне обавезе.

Звонимир Пешић

Изборна Скупштина Општинске организације УВПС у Врању

НОВО ПОВЕРЕЊЕ СТАРОМ РУКОВОДСТВУ

Радно председништво Скупштине

Од 2022.до 2026. године активности подређене решавању статусних, социјалних и здравствених проблема војних пензионера. Социјалну и хуманитарну помоћ од 512.000 динара добила осморица угрожених чланова. За председника Општинског одбора поново изабран Радош Павловић, а за потпредседника Срба Ђорђевић.

У Дому војске у Врању 29. априла одржана је седница изборне Скупштине Општинске организације Удружења војних пензионера, на којој је председничка функција поново поверена Радошу Павловићу.

Усвојен је предлог кандидационе комисије да у наредне четири године потпредседник Општинског одбора буде Срба Ђорђевић. Сходно Статуту УВПС, новоизабрани сазив Општинског одбора чине Радош Павловић, Срба Ђорђевић, Зоран Лубура, Борис Холик, Воја Младеновић, Стојан Миленковић, Милена Јовановић, Славољуб Илић и Славко Милић.

На седници, којој је присуствовао председник УВПС генерал-потпуковник Љубомир Драгањац, за новог председника Удружења предложен је Миломир Миладиновић. Зоран Вучковић предложен је за потпредседника УВПС. Делегат Скупштине УВПС је Воја Младеновић, а кандидат за члана Главног одбора УВПС Радош Павловић.

У извештају о раду Општинског одбора од 2022.до 2026.године председник Радош Павловић навео је да је тежиште активности било на решавању статусних, социјалних и здравствених проблема корисника војних пензија. У центру пажње били су организациона и нормативна доградња, као и функционисање Удружења војних пензионера у Пчињском округу.

-Првораздредне активности биле су пружање помоћи члановима у остваривању основних права у области пензијског, инвалидског здравственог осигурања и социјалне заштите. У протекле четири године у нашем удружењу социјална и хуманитарна помоћ додељена је осморици чланова. У 16 наврата угрожени војни пензионери добили су укупно 512.000 динара. У протеклом четворогодишњем периоду преминуло је 37 корисника војних пензија из нашег удружења. У сарадњи са властима и Војском Србије присуствовали смо свим обележавањима датума историјских догађаја. Присуствовали смо годишњицама погибије наших колега за време НАТО агресије на нашу земљу 1999. године, нагласио је Радош Павловић.

Врањско удружење организовало је бројне посете оболелим, усамљеним и изнемоглим члановима. Због побољшања статусног и материјалног положаја војних пензионера, руководство организације трећег доба у Врању иницирало је решавање многих горућих проблема и доношење одговарајућих прописа на ползу чланства.

Општинско удружење остварило је завидну сарадњу са одговарајућим државним и другим институцијама и Војском Србије. Још су изражени проблеми у здравственом збрињавању војних осигураника. Разлог је у томе што у војно-медицинским установама нема довољно лекара и техничара. Све у свему, интересна, социјално-хуманитарна и нестраначка организација добровољно удружених војних пензионера у великој мери остварила је интересе 200 чланова у Пчињском округу.

Општински одбор УВПС у Врању у току ове године обезбедиће потпуну сарадњу са 4. бригадом Копнене војске и установама српских оружаних снага. Предвиђа се организовање посета јединицама и установама Војске Србије, музејима, културним и историјским спомен-обележјима. Удружење војних пензионера из Врања организоваће сусрете, рекреативне и забавне активности. Планирано је и учешће у обележавању значајних историјских датума Србије и њене војске.

Велика пажња посветиће се пружању материјално-финансијске помоћи егзистенцијално угроженим члановима,оболелим,изнемоглим и усамљеним војним пензионерима.

В. Пешић

Са изборног скупа ваљевских војних пензионера

ПОТРЕБНО ОМАСОВЉЕЊЕ УДРУЖЕЊА

Учесници изборне Скупштине УВП Ваљева

Седници изборне Скупштине Градске организације УВП Ваљева, која је одржана 17. априла, присуствовало је 23 делегата и гостију.

Седницу је отворио председник ГрОр Миро Радић. Интонирана је химна Републике Србије, а минутом ћутања одата пошта преминулим члановима. Међу гостима су били командант 2.ЦО, представници Фонда за СОВО, председници више градских удружења и цивилних пензионера.

Председник ГрОр је предложио дневни ред, који је једногласно усвојен, а затим је прочитан Пословник о раду 9. изборне Скупштине и једногласно усвојен. Изабрани су потом чланови верификационе и кандидационе комисије, као и радна група за састављање закључака.

Детаљан извештај о раду ГрОд у протеклом мандатном периоду (2022-2026), поднео је председник Миро Радић. Извештај о раду Надзорног одбора ГрОр УВП Ваљево за протекли период поднео је председник НО Душан Лончар.

Командант 2.ЦО пуковник Никола Фатић похвалио је сарадњу са удружењем и навео да ће допринети информисању чланова.

После дискусија једногласно су усвојени извештаји, а затим је Скупштина дала разрешницу досадашњим органима ГрОр УВП Ваљево, која је једногласно усвојена.

На функцију председника ГрОр поново је изабран Миро Радић, а за секретара, уједно и благајника Јаковче Кипроски. Председник Надзорног одбора је Душан Лончар, а чланови Нада Чукић и Зоран Симић. Повереник за Уб је Драган Мирковић, а за Лајковац Славко Урошевић .

Председник радне групе за закључке са седнице прочитао је закључке који су затим једногласно усвојени.

Потом се скупу обратио новоизабрани председник ГрОр УВП Ваљево, Миро Радић, који се обратио речима да ће учинити све да се ГрОр УВП Ваљево омасови и ради боље него до сада.

М. Р.

Седница изборне Скупштине у ГО УВПС Краљево

НЕВЕСЕЛА СТАМБЕНА СИТУАЦИЈА

У Краљеву је око 70 корисника војне пензије без икаквог стана. У овом периоду стамбени проблем је решио део њих узимањем бесповратног кредита од 30.000 евра у динарској противвредности и то је, нажалост, био једини начин решавања, иако многима, а посебно бројнијим породицама, то није повољна варијанта због великог поскупљења станова.

Седница је одржана у сали локалне самоуправе

Градска организација УВПС Краљево је 27. априла, у Скупштинској сали Градске управе Краљева, одржала седницу изборне скупштине деветог сазива. Скупштини је присуствовало 48 чланова Удружења и гости, међу којима: председник УВПС Љубомир Драгањац са председником Извршног одбора УВПС Зораном Вучковићем, представници локалне управе и јединица ВС, и сродних организација и удружења из Краљева.

У анализи четворогодишњег рада, председник Градске организације УВПС Краљево Радоје Томашевић је истакао да Градска организација УВПС Краљева покрива општине Краљево, Врњачка Бања, Рашка, Нови Пазар и Тутин и да у свом чланству има 62% од укупног броја корисника војних пензија, што јасно указује на смањење чланства. И поред великих тешкоћа успело се у очувању јединства и пружању помоћи члановима у остваривању права и решавању проблема везаних за пензијско и инвалидско осигурање, здравствену заштиту, стамбену проблематику и солидарну помоћ најугроженијим члановима.

У погледу примарне здравствене заштите чланови имају потпуно разумевање за све проблеме које имају јединице у области здравства. За труд и посвећеност Команде 2.бригаде и здравственог особља корисницима здравствених услуга постоје углавном речи хвале. Замерке на рад ВМА и даље постоје, али у много мањем броју од ранијег периода. Неки пропусти који су се дешавали у здравственом центру „Студеница“ у Краљеву, а везани су за заказивање прегледа и наплату партиципације, отклањани су након разговора председника са директором Здравственог центра.

Највише примедби има на предају документације везане за здравствену заштиту која је пре годину и по, одлуком команданта 2.бр КоВ премештена из Дома ВС у касарну Рибница. Тешко болесни и слабо покретни морају да плате такси, а неки и одустају од одласка у касарну. У току је разматрање иницијативе да се ова услуга врати у Дом ВС или Гарнизону амбуланту. Очекује се позитивно решење.

У другом плану

У Краљеву је око 70 КВП без икаквог стана. У овом периоду стамбени проблем је решио део КВП узимањем кредита од 30.000 евра и то је, нажалост, био једини начин решавања, иако многима, а посебно бројнијим породицама, то није повољна варијанта због великог поскупљења станова. Велике наде су полагане у поделу станова на Вођаревим ливадама у Рибници, али су и ту КВП остали у другом плану, јер је то учињено по посебним правилима које већина пензионера не може да испуни. Најповољније би било да се ови станови додељују по постојећим ранг-листама и важећем Правилнику. Такав предлог је и достављен надлежним органима од стране председника Драгањца, али до сада није прихваћен.

Што се остваривања права на солидарну и хуманитарну помоћ тиче сви захтеви су добро обрађени и позитивно решени. Додељене су 23 помоћи са просечним износом од 35.000 динара.

Обилазак старих и тешко болесних чланова је планска активност, која се реализује сваке године, али у наредном периоду се очекује још веће ангажовање јер је таквих све више.

Однос Команде 2.брКоВ и њој потчињених команди у Рашкој и Новом Пазару према УВПС је врло коректан. Предлози и захтеви Удружења се одговорно разматрају и прихватају. Чине се озбиљни напори да се нађе најповољније решење за уочене проблеме.

Број чланова се из године у годину смањује јер је број младих пензионера далеко мањи од броја умрлих, тако да је за четири године више од стотину мање. Мала је заинтересованост младих пензионера за приступање Удружењу и поред сталних позива и молби да се учлане. Ово ће у наредном периоду бити један од тежишних задатака Градског одбора, јер се само тако може очувати постојање организације.

Остварена је добра сарадња са већином сродних организација и удружења на овом простору. Удружење редовно учествује у прославама и обележавањима свих битнијих догађаја у организацији локалних управа или јединица Војске Србије.

Све више пензије

У име Надзорног одбора извештај Скупштини је поднео председник Душан Дотлић и истакао да је тај орган у протеклом периоду редовно и плански пратио и контролисао законитост и статутарност аката и материјално-финансијског пословања Градске организације, упознавао Градски одбор о нађеном стању и подносио извештаје УВПС.

Делегати и њихови гости посетили су аеродром у Лађевцима

Комплетан рад Скупштине је пропраћен одговарајућим текстуалним и фотографским презентацијама на два велика екрана, а све то је припремио и пројектовао Раде Вукосављевић. На овај начин је било много лакше пратити излагања.

Председник УВПС Љубомир Драгањац истакао је да је Организација УВПС Краљево једна од најбољих, да покрива велику територију и да је међу активнијим у Србији. Навео је све најважније активности које је предузимало УВПС у протекле четири године и догађаје који су били од утицаја на статус и живот корисника војних пензија. Истакао је да ће се све те активности и у наредном периоду интензивирати, све до проналажења коначних, позитивних решења. Посебно је истакао да има напретка по питању бољег усклађивања висине пензија у односу на плате професионалних војних лица. Захвалио је на добром укупном раду Градског одбора и доброј организацији изборне Скупштине.

У дискусији једног члана Скупштине који се јавио за реч углавном су потенцирана питања везана за подмлађивање кадра, обилазак старих и болесних, присуство сахранама преминулих чланова и пружање одговарајуће помоћи њиховим породицама.

Присутни гости су захвалили на позиву, пожелели успешан рад у наредном периоду, добро здравље и срећу војним пензионерима, без обзира на све тешкоће са којима се сусрећу.

Након једногласног усвајања поднетих извештаја и разрешења дужности старих органа Скупштине изабрани су и нови органи: Градски одбор од 11 чланова од којих је један председник, један потпредседник и девет чланова и Надзорни одбор од три члана, од којих је један председник.

Поверење председнику

За председника Градског одбора у наредном четворогодишњем мандату је поново изабран Радоје Томашевић а за потпредседника Зоран Тодорић, док је за председника Надзорног одбора поново изабран Душан Дотлић.

Избори у Месним организацијама Нови Пазар - председник Ковачевић Жарко и Рашка – председник Мајдак Радосав, су предходили овој изборној Скупштини. Нажалост у МО Врњачка Бања нису организовани избори, јер нема довољно заинтересованих чланова. Остала је једина могућност да Градски одбор укине МО Врњачка Бања и именује повереник за ту општину, што је и учињено.

После завршетка седнице, за све присутне је организован обилазак аеродрома Лађевци. Команда 98. вбр је обезбедила срдачан дочек, обилазак богослужбеног простора и приказ најинтресантнијих ваздухопловних средстава којима бригада располаже. Након тога обезбеђен је заједнички ручак за све госте. Многима је ово била прва прилика да се нађу на аеродрому, па су исказали захвалност домаћинима, чему су се придружили и присутни.

Локална средства информисања су, као и увек до сада, пропратила ову активност и издвојила простор у својим информативним емисијама. Предњачили су регионална телевизију „Мелос“ и локална ТВ Краљево.

Јован Симић

Изборна Скупштина Градске организације Пирот

БЕЗ ОСНОВНИХ УСЛОВА ЗА РАД

Седници су присуствовали председник Љубомир Драгањац и члан ИО ГО Остоја Поповић

Седница изборне Скупштине ГрОр одржана је у закупљеном простору 21. априла у Пироту. Скупу су присуствовали председник УВС Љубомир Дргањац и члан ИзОд Остоја Поповић.

Скупштино је водило радно тело састава Бобан Лукић, Светислав Пејчић и Љубиша Тошић.

Извештај о раду од последње седнице Скупштине (2022. године) до данас поднео је потпредседник ГрОр Бобан Лукић.

ГрОр је 2022. године исељена из просторија у Дому Војске Србије, где се налазила од оснивања (1995. године). Дом Војске Србије је постао власништво Градске управе Пирота, која је иселила све покретне ствари из просторија у неки од њихових магацина, без записника и сазнања ГрОр.

Градска организација је остала без основних услова за рад са два печата и једним застарелим компјутером.

Остали су без просторија, документације, разних евиденција и архиве. Од тада се рад одвијао у неформалним разговорима на улицама и у приватним становима потпредседника и секретара.

Председник Драган Петровић је тешко оболео и није био способан за рад и самосталан живот и у међувремену је преминуо.

Преминуо је и председник Надзорног одбора Горан Тоскић.

Није било пријема нових чланова, није било могућности са нормалан рад, састанке, информисање чланова и пружање помоћи војним пензионерима.

Већина чланова је оболело и дубокој старости и желели су да Градска организација и даље постоји, хтели су да се друже, играју шах...

Више пута је покушано решавање просторија у раговору са замеником градоначелника Градске управе града Пирота, а разговор је обавио и председник Љубомир Драгањац, са својим тимом, али све је остало само на обећању.

Потпредседник Бобан Лукић је 7. априла заказао састанак чланова и одзив је био око једне четвртине чланова. Констатовано је да је рад без просторија веома тежак, готово немогућ. Исказано је велико незадовољство чланова и било је наговештаја да многи желе да напусте удружење, али у разговору са њима тренутно су променили своје одлуке и до даљњег остају чланови. Велики је број војних пензионера који не желе да се учлане у Удружење, јер тренутно не виде сврху.

Извршен је пријем осам нових чланова, договорено је да нови састав радних тела треба да буде подмлађен, предложени су чланови за функције у ГрОр.

У наведеном периоду није било доделе разних признања, обиласка оболелих чланова, а додељење су само четири једнократне солидарне помоћи.

На изборној скупштини изабрано је ново руководство, председник је Горан Спасић, а потпредседник Милојко Јовановић.

Новоизабрани председник Горан Спасић је изнео задатке за наредни период и очекује да ће ново и подмлађено руководство ГрОр, допринети напретку рада и афирмацији Удружења и нада се пријему нових чланова.

Усвојени су и задаци за наредни период од којих решавање просторија за нормалан рад, пријем нових чланова, ажурирање спискова чланова, обилазак и пружање помоћи старијим и болесним члановима.

У складу са могућностима, планира се уручења пригодних пакета помоћи свим члановима, што би било први пут од оснивања Градске организације (31 година).

Председник УВПС Љубомир Драгањац је честитао новоизабраном руководству и пожелео им срећу и здравље.

После скупштине настављено је дружење уз пригодан коктел.

Б. Л.

Изборна седница УВПС Звездара – Гроцка

ПОГЛЕД У БУДУЋНОСТ

Извештај о раду поднео је Милован Лалић

У Удружењу војних пензионера Србије Звездара и Гроцка 28. априла одржана је редовна изборна седница Скупштине. Скупу су присуствовали изабрани делегати из месних одбора Миријево, Гроцка и Зелено брдо – Вуков споменик.

После избора радних тела изборне Скупштине, председник општинске организације Милован Лалић поднео је извештај о раду у протеклом периоду.

,,Минули период ће се памтити и по пруженој помоћи члановима Удружења у достављању лекова у време пандемије короне. Лекове војним осигураницима доносили су на кућну адресу службеници Фонда за СОВО уз координацију са УВПС. Војним осигураницима који су ишли на операцију на ВМА обезбеђивани су од једног до три добровољна даваоца крви (четири случаја), при чему је по потреби по том питању помоћ пружала и Бригада везе војске Србије. Помоћ при заказивању прегледа чланова пружали су из УВПС др Часлава Антић и др Славољуб Сталетовић. Уз помоћ Удружења стамбено питање решила су четири члана (двојици је додељено по 20.000 евра, купили су куће, а двојица су стамбено питање решили доделом неуређених станова). Лист ,Војни ветеран', по оцени читалаца, објављивао је аналитичке коментаре и квалитетне чланке. Културни садржаји (излети, игранке, дружења и друго) организвани су у сарадњи са општинским удружењима пензионера Звездара", рекао је Лалић.

Секретар Удружења Марјан Матошевић поднео је финансијски извештај са прегледом извршених активности и трошкова УВПС Звездара и Гроцка у претходном периоду. Оба извештаја су прихваћена већином гласова присутних делегата.

За Општински одбор УВП Звездара и Гроцка изабрани су Милован Лалић, Милорад Бодрожић, Марјан Матошевић, Зорка Алексић и Љубиша Јоцић. У Надзорни одбор изабрани су Драган Бијелић и Зоран Антић. Делегат за изборну Скупштину УВПС изабран је Светислав Миладиновић. Кандидат за Главни одбор УВП Србије је Милорад Бодрожић. За секретара УВП Звездара и Гроцка изабран је Марјан Матошевић, а за потпредседника - Милорад Бодрожић. За председника УВП Звездара и Гроцка изабран је Милован Лалић. Сви кандидати су на функције изабрани већином гласова присутних делегата.

Новоизабрани председник Милован Лалић је изнео тежишне задатке УВП Звездара и Гроцка у наредном четворогодишњем периоду. Заједно са УВПС и са здравственим органима Министарства одбране Републике Србије, Војномедицински центар Карабурма треба ставити у пуну функцију попуном кабинета потребним медицинским кадром, отворити апотеку и изградити дом за стара лица (геронтолошки центар). Тиме би се збрињавање старих и изнемоглих војних лица и чланова њихових породица подигло на значајно виши и хуманији ниво, а војно здравство прибавило значајна материјална средства.

Општинска организација УВПС ће наставити да члановима Удружења пружа општу и стручну помоћ из области правне проблематике, ангажујући чланове Општинског одбора и адвокате (Ивану Јовановић и Емилијана Борића).

Општинска организација УВПС ће наставити да члановима Удружења пружа општу и стручну помоћ из области правне проблематике, ангажујући чланове Општинског одбора и адвокате (Ивану Јовановић и Емилијана Борића).

Опредељење је да се непосредније и конкретније сарађује са Општином Звездара, посебно са Центром за социјални рад – Одељењем за културу у вези са организацијом излета, посете изложбама, игранкама, позоришним представама и др.

Седници је присуствовао председник Извршног одбора Зоран Вучковић, који је активним учешћем и врло сугестивним излагањем значајно допринео потпунијем дефинисању тежишних задатака и објективним ограничењима са којима се суочава Удружење у сталној борби за унапређење статуса и положаја војних пензионера и чланова њихових породица и ефикаснијем решавању њихових животних проблема.

По завршеном радном делу седнице уручени су пригодни поклони заслужним за изузетан рад у претходном периоду. Позната песникиња Милка Шолаја испраћена је са досадашње дужности потпредседника УВП Звездара и Гроцка, уз поклоне и занимљиве фотографије из живота и рада Удружења. Она је после пресељења на нову адресу изразила жељу да и даље остане члан овог Удружења.

Изборна седница УВП Звездара и Гроцка је завршена честиткама изабраним у руководство УВП Звездара и Гроцка, уз коктел и пригодну музику естрадног певача и музичара Слободана Качавенде.

М. Л - М. Б

Одржана колективна обука Балканских војномедицинских снага

ПРИКАЗ МЕДИЦИНСКЕ ОПРЕМЕ

Начелник Управе за војно здравство бригадни генерал проф. др Драган Динчић и заменица амбасадора и шефица Делегације Европске уније у Републици Србији Пламена Халачева присуствовали су, у касарни „Генерал Јован Мишковић“ у Београду, Дану високих званица колективне обуке Балканских војномедицинских снага.

Том приликом, организован је приказ медицинске опреме, дониране Министарству одбране Републике Србије уз подршку Европског фонда за мир, која обухвата савремена медицинска средства намењена пружању медицинске подршке, дијагностици и збрињавању пацијената у кризним и ванредним ситуацијама.

Ова донација, осим што има важну улогу у унапређењу регионалне сарадње, значајно доприноси јачању националних капацитета.

Јачање интероперабилности и заједничка примена савремених стандарда, доприноси ефикаснијој размени искустава партнерских институција у оквиру Балканских војномедицинских снага.

Језик наш насушни

ВЕШТИНА ПРЕВАРЕ

Наступи народних посланика у Скупштини Републике Србије не служи на част њима, а у великој мери нарушава и углед овога високог дома. За оно што се дешава у расправама криве су обе стране - и они који су изазвали и они који су одговарили. Дужност шефова политичких партија је да обуздају своје посланике, да их натерају на ред и пристојност, међутим, неки од шефова би требало прво себе да обуздају и упристоје.

Посланици треба слободно да расправљају о свему, да постављају питања министрима за њихов (не)рад, да буду у служби бирача и народа, а не себи, својој странци или уском кругу (нај)повлашћених. Све што је речено могло би да се каже на други, примеренији начин. Где је ту одговорност за јавни рад, за јавну реч и какве се то поруке шаљу о Србији, Србима и српској политичкој култури. Зашто се срозава углед народа и државе, који је ионако на ниском нивоу? Коме и чему служе и користе примери разузданости, насилништва и простаклука?

Поред тога, политика у Србији се често сматра и ***вештином преваре*** политичког противника.

Нулти принцип у политичкој историји Србије је да политика у овој земљи, у којој увек може бити и горе него што јесте, никада није почивала на принципима, а непоштовање споразума и договора у нашој политичкој историји је готово правило. Уз то не постоји одговорност за јавну реч. Историјско искуство показује да је у Србији доминантно, односно одомаћено схватање да је бављење политиком нешто посебно, мање или више значајно, али у сваком случају не баш морално. Одустајање од принципа, програма, непоштовање договора и споразума, за које је увек била одговорна она друга страна, готово је правило. Јер кад год немају рационалан или логичан одговор, политичари кажу: ***“Ма пусти, то је политика“***, а то у суштини значи превара, просто речено ко ће кога: странка странку, лидер лидера, потпредседник председника и тако редом до чланства.

Реч у политици није много вредела, а колико је речи, самим тим и принципа погажено, сведочи српска историја. Велики политичари и државници, какве је Србија понекад и имала, а данас у њима константно оскудева, своје идеје су спроводили у духу одговорности, поштовања већинске народне воље и изнад свега државних интереса. А данас, ниске побуде и ситни рачуни покушавају да се наметну као принципи. Наравно, ниске побуде никада нису могле дати високе резултате.

Стиче се утисак да у Србији, међу странкама и лидерима нема способности конструктивног приступа, ауторитета и одговорности. Мало је странака у Србији, а још мање лидера који умеју да деле власт - још мање оних који умеју да деле одговорност и да политику схватају као службу народу. Проблем је једноставно у недостатку врховног ауторитета, недостатку ауторитативне (не ауторитарне) личности и ауторитативних институција и коначно одговорности! То све у народу ствара „горак укус“ политичког живота и неодговорности лидера политичких странака.

Здравко Зељковић

ПОЛА ВЕКА 25. КЛАСЕ ВЕА

У суботу 6. јуна, са почетком у 12 часова. припадници 25. класе Војне економске академије обележиће 50 година од завршетка школовања у ресторану ВУ ,,Дедиње“ који се налази у Дому ВС у Београду. Позивају се некадашњи питомци ове генерације и њихови командири да свој долазак потврде члановима Организационог одбора чије телефоне наводимо: Стеван Савчић – 064 270 78 15; Драгић Делибашић – 065/ 27 55 222 и Звонимир Пешић – 060 315 233.

Организациони одбор

ОБАВЕШТЕЊЕ

Позивамо класиће XVII класе ВМПШ Рајловац да се окупимо у сали ресторана Дома РВ и ПВО у Земуну, поводом прославе 60. годишњице од завршетка школе. Предложени датум окупљања је 20. 06.2026 у 12 ч. Позвани су и сви командири и наставници који су учествовали у школовању класе.

Контакт за организациони одбор: Весел Милан +38163/8702009 milanvesel48@gmail.com

Из историје ваздушног осматрања, јављања и навођења

РАЗВОЈ ВОЈ ПОСЛЕ ДРУГОГ СВЕТСКОГ РАТА

На основу ратних искустава приступа се изграђивању територијалне ПАО, у ком циљу се формирају *ПА зоне* као прве територијалне команде. Наређењем Генералштаба ЈА од 28. јануара 1946. године формирају се ПА зоне и ПАА јединице. Противавионске зоне биле су лоциране у: Београду, Нишу, Загребу, Новом Саду, Љубљани, Скопљу и Сарајеву.

Ратна искуства из организације ПВО недвосмислено су наметала потребу за формирањем савременог система за осматрање ваздушног простора као његове основе. Међутим, непосредно после рата материјална и кадровска основа ваздушног осматрања била је изузетно слаба, нисмо имали никаква радарска средства нити посебно школован кадар из те области, па све активности на стварању и развоју материјалне и кадровске основе система ваздушног осматрања и обавештавања, у периоду до 1953. године, представљају рађање будућег савременог система ВОЈ.

Елементи система осматрања ваздушног простора увек су били везани за систем ПВО, па су се тако и почетни елементи будућег савременог система ВОЈ развијали у склопу организације тадашње противавионске одбране (ПАО) у Југословенској армији (ЈА). У периоду од 1945. па до 1953. године јединице осматрања ваздушног простора, као и њихове команде и управни органи у Министарству народне одбране (МНО), развијале су се углавном у склопу јединица и команди ПАА и све организацијске промене које су пратиле развој ПАА непосредно су се одражавале и на организацију службе осматрања ваздушног простора.

Управни органи, команде и јединице

У марту 1945. године, од Одељења родова у МНО, формиране *су команде родова артиљерије, инжињерије и везе.* Противавионском одбраном је руководила Команда артиљерије ЈА која је у свом саставу имала Одељење ПАО. То одељење је било надлежно за решавање најзначајнијих проблема противавионске одбране: - употреба и развој јединица ПАА;

- употреба и развој јединица ПАА;
- *организација ваздушно/ осматрања и обавештавања*;
- организација мера противваздушне заштите (ПВЗ).

По завршетку Другог светског рата, од маја до октобра 1945. године, од противавионских дивизиона стрељачких дивизија и ПА пукова формиране су противавионске бригаде у свим армијама и у Резерви Врховне команде (РВК). Бригаде су биле наоружане трофејним оруђима немачког порекла и совјетским оруђима добијеним у току и крајем рата. Намена формираних ПА бригада била је тежишно на ПАО градова и ширих рејона у местима локације. То је био почетак развоја територијалне ПАО. За трупну ПАО у стрељачким дивизијама формиране су противавионско-митраљеске (ПАМ) чете и водови, а постепено, на оперативно-тактичком нивоу батерије и дивизиони лаке и средње противавионске артиљерије (ЛПАА и СПАА). Одмах се пришло организовању службе за ваздушно осматрање и обавештавање, за потребе и територијалне и трупне ПАА. У СПАА батеријама формиране су осматрачке станице, а у ЛПА батеријама и ПАМ четама осматрачнице. Људство осматрачких станица и осматрачница посебно је обучавано. Подаци о осмотреним циљевима у ваздуху су, углавном телефонски, предавани на командно место батерије, односно чете ПАМ.

Завршетком рата нису нестале ратне опасности. Војнополитичка ситуација на Балкану и око наше земље била је сложена и тешка.

Изграђивање територијалне ПАО

Почетком 1946. године род ПАА доживљава своје прво послератно осавремењивање добијањем већих количина ПАА наоружања из Совјетског Савеза. То наоружање и опрема распоређују се за одбрану од напада из ваздуха кључних објеката у нашој земљи. У исто време прикупља се кадар који има било какво ратно искуство са употребом ПАА и других средстава за организацију противавионске одбране. У великом обиму кадар је формиран доласком официра и подофицира бивше југословенске војске из заробљеништва, који су били у јединицама ПАА и стручни за опрему и наоружање из ове области.

На основу ратних искустава приступа се изграђивању територијалне ПАО, у ком циљу се формирају *ПА зоне* као прве територијалне команде. Наређењем Генералштаба ЈА од 28. јануара 1946. године формирају се ПА зоне и ПАА јединице. Противавионске зоне биле су лоциране у: Београду, Нишу, Загребу, Новом Саду, Љубљани, Скопљу и Сарајеву. Њиховим формирањем вршена је заштита тих градова од напада из ваздушног простора са малих и средњих висина. Све ПА зоне биле су потчињене командама армија на чијој територији су лоциране, осим ПА зоне Резерве Врховне команде, која је формирана у Београду и непосредно потчињена Генералштабу ЈА. До октобра 1946. године завршено је формирање свих предвиђених ПА зона, чиме је оформљена територијална ПАО намењена за ПАО целокупне територије земље. ПА зоне формиране су на основу постојећих ПА бригада и новонабављених ПА оруђа. Истовремено за потребе трупне ПАО, од дела новонабављених оруђа формирани су самостални ПА дивизиони у армијама, стрељачким корпусима и оклопним дивизијама, док су у стрељачким дивизијама формиране ПА батерије, а у брдским дивизијама ПАМ чете.

Из те разнолике лепезе ПА јединица произашла је и потреба различитог организовања јединица ваздушног осматрања и обавештавања.

Формирање оперативних центара

Динамика развоја и све већи значај ПАО повећали су и обим послова које је Одељење ПАО морало да решава. Наметала се потреба за формирањем посебног стручног органа у МНО за решавање проблема противавионске одбране у ЈА, што је спроведено наредбом врховног команданта од 1. јула 1946. године, којом је Одељење ПАО издвојено из Команде артиљерије и формирана је Команда противавионске одбране ЈА. *У саставу Команде ПАО формирано је Одељење ваздушног осматрања, обавештавања и везе (Одељење ВООВ), чији је задатак био да руководи и организује службу ВООВ у ЈА.*

Тадашња оријентација у формирању организационих јединица у МНО била је да се команде родова војске деле на одељења, одељења на одсеке, а одсеци на секције.

Формирање Одељења ВООВ већ говори о уоченом значају организације осматрања ваздушног простора у систему противавионске одбране.

При Команди ПАО ЈА формира се Оперативни центар команде противавионске одбране (ОЦ ПАО), а у командама армија (од краја 1948. године у војним областима) у склопу ПА зона образоване су команде ПАО са сопственим оперативним центрима. Ти центри су служили за обавештавање и командовање територијалном противавионском одбраном.

За одбрану из ваздуха регулисано је да су родови и службе ЈА, које служе непосредно за одбрану из ваздуха, организовани у противавионску одбрану, а ПАО је подељена на територијалну и трупну. Територијалном ПАО руководила је и њен рад координирала Команда ПАО ЈА (у МНО) посредством команди ПАО у армијама односно војним областима. Трупном ПАО руководиле су команде јединица посредством команди артиљерије, а 1949. године у МНО при Команди артиљерије формирано је Одељење за трупну ПАО.

У првом плану осматрање

За успешно функционисање и територијалне и трупне ПАО све већи значају до-

Са обележавања Дана ПА зоне Загреб 14. Фебруара 1948. године

бијају јединице осматрања ваздушног простора. У саставу ПА зона, за потребе осматрања ваздушног простора и даље остају осматрачки елементи кроз развијање осматрачких станица и осматрачница, али са новим квалитетом у начину рада. Подаци о осмотреним авионима преношени су на командно место дивизиона, батерије или чете, али се сада са тих места подаци даље преносе у оперативни центар команде ПАО одређене зоне. Сви подаци о осматрању ваздушног простора на територији зона ПАО сливали су се у оперативни центар Команде ПАО ЈА. У ОЦ ПАО ЈА примани су подаци контроле летења ЈРВ о летовима наших и страних авиона и они су достављани у ОЦ команди зона ПАО и даље на КМ основних ватрених јединица. Тим поступком распознавања авиона добио се нови квалитет информације о ситуацији у ваздуху и представља зачетак секвенце идентификације у савременом процесу обраде података о ситуацији у ваздуху.

Осматрачки елементи у јединицама ПАА тада су и формацијски прецизније дефинисани. У формацијском саставу сваке ПАА батерије, осим осматрачких станица и осматрачница, формиран је командни вод који је имао мерно рачунарско одељење, одељење извиђача-осматрача неба и одељење везе. У саставу сваког ПАА дивизиона формира се штабни вод чији је задатак био да организује КМ, а посебно осматрање ваздушног простора у рејону дивизиона, пријем и преношење података о ситуацији у ваздуху на територији одговорности дивизиона. За организацију и рад КМ зоне ПАО, а самим тим и оперативног центра, формирана је командно-штабна батерија.

Целокупан даљи развој јединица ваздушног осматрања ишао је на два колосека - за потребе *територијалне и* за потребе *трупне ПАО,* сваки ће имати своје специфичности у развоју али увек са тежњом ка основном концепту употребе:

Високи захтеви у обуци

територијални систем ваздушног осматрања треба да увеже све структуре државе (војне и цивилне) у јединствен систем ваздушног осматрања;

- територијални систем ваздушног осматрања мора бити задејствован непрекидно, у миру и рату;

- територијални систем ваздушног осматрања треба да обезбеди почетне податке за усмеравање трупног система ваздушног осматрања;

- трупни систем ваздушног осматрања увежбавати стално, а активирати само по потреби (вежбе, ванредне ситуације, ратно стање);

- трупни систем ваздушног осматрања треба да служи као допуна територијалном, а изузетно може да функционише и самостално (деградација основног система у јако неповољним условима);

- у рату оба система морају функционисати као јединствена целина.

То су били основни концепцијски постулати који су у различитим периодима реализовани у одређеном обиму, зависно од многобројних војнополитичких фактора и од економске моћи државе у датом тренутку.

Средином 1947. године ОЦ ПАО прераста у Главни оперативни центар (ГОЦ) за чије опслуживање је формирана чета ВООВ у Земуну, која му обезбеђује везе са оперативним центрима зона ПАО и контроле летења (КЛ) Команде ЈРВ. Тај центар је најпре био смештен у подземном објекту испод Земунског гробља, а касније је пресељен (1949) у полуукопани подземни објекат на Авали. Према прописаној формацији, чета ВООВ команде ПАО ЈА у свом саставу имала је: команду чете, ГОЦ, главну осматрачку станицу (ГОС), радиовод, телефонски вод и одељење за снабдевање. Из формацијског прегледа је видљиво да је чета ВООВ команде ПАО ЈА имала намену да обезбеди рад ГОЦ, да је главна веза била радио и то телеграфијом, да није развијала мрежу ВОСт већ само ГОС.

Трупна служба ВООВ

С обзиром на техничку опремљеност и могућности технике тог времена, импозантно је и бројно стање чете. Такође, с обзиром на велики број рочног састава наметали су се и велики захтеви за организацију стручне обуке. Ово је прва оперативна јединица те врсте и претеча касније образованих чета за опслуживање оперативних центара система ВОЈИН (ЧЗУ, ЦОРПИН, командне чете и др.). Први командир чете ВООВ био је поручник Рајко Пуш (касније потпуковник у органима везе).

У армијама је формирана трупна служба ВООВ са следећим елементима: четни и батаљонски осматрачи, осматрачке станице код бригадних командних места, главне осматрачке станице код командних места дивизија и армија, армијске чете ВООВ и радиолокаторске станице.

Те осматрачке елементе је својим наређењем постављао надлежни командир односно командант, осим армијске чете ВООВ, која је била непосредно потчињена помоћнику команданта артиљерије за ПАО армије. Осим упозорења сопствених јединица о ваздушној опасности у склопу армије, сви подаци и извештаји о непријатељу из ваздуха достављани су на ГОС ВООВ армије, где су сређивани и предавани надлежном обавештајном центру територијалне службе ВООВ.

Распоред осматрачких станица територијалне и трупне службе ВООВ у зони дејства армије разрађивао је помоћник команданта артиљерије за ПАО армије заједно са командантом оближње територијалне ПАО. Веза између осматрачких елемената и командних места на тактичком нивоу најчешће је била жична, а радио-веза према ГОС, садејствујућим елементима (територијална ВООВ), аеродромима и другим корисницима.

Формирање ПА дивизија

Јасним дефинисањем задатака територијалне и трупне службе ВООВ и новом организацијом квалитативно је побољшан рад на осматрању ваздушног простора и прикупљању података о циљевима у ваздуху на целокупној територији земље и стварају се постепено услови за укључивање и других елемената у ПАО, као и ефикаснија организација ПВЗ. Такође, тиме се повећала одговорност осматрачких станица и осматрачница, командних места батерија и ОЦ зона ПАО.

Ради повећања ефикасности функционисања ПАО и обједињавања свих елемената (ВОЈ, ПАА и ПАЗ) 14. фебруара 1948. године формиране су ПА дивизије. Прве ПА дивизије формиране су на основама дотадашњих ПА зона и нових ПАА јединица у рејонима Београда, Ниша, Загреба, Новог Сада и Сарајева.

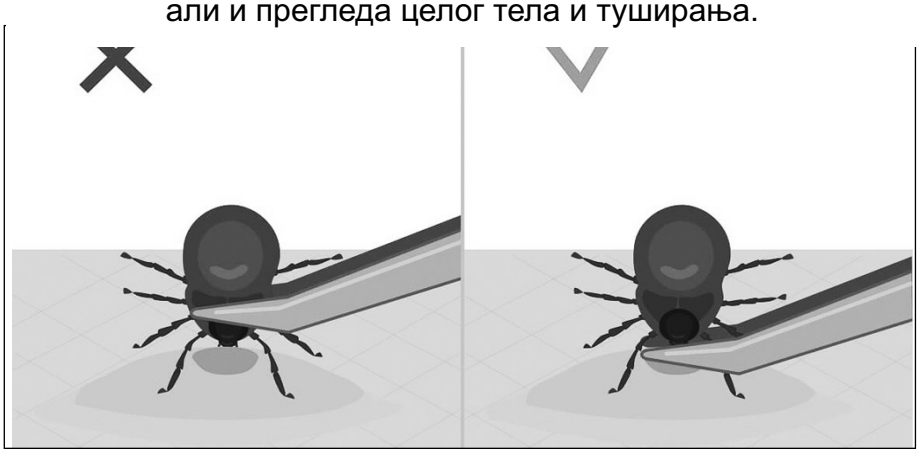
За разлику од ПА зона, које су биле лоциране у градовима, ПА дивизије су имале више територијални карактер, што је захтевало даљу доградњу јединица за осматрање ваздушног простора. У свом саставу ПА дивизије имале су по две-три ПАА пука, чету за ваздушно осматрање, обавештавање и вези (ВООВ) и позадинске јединице. Чете ВООВ имале су задатак опслуживања оперативних центара дивизије ПАО, адекватно чети ВООВ и ГОЦ, а осматрачки елементи су се развијали као и до тада. За разлику од других дивизија, ПА дивизија намењена је за ПАО Београда у свом саставу је имала батаљон

Раица Бошковић

Лајмска болест

БОЉЕ СПРЕЧИТИ НЕГО ЛЕЧИТИ

Како не би дошло до убода крпеља треба предузети превентивне мере попут сређивања зелених површина, ношења одеће дугих рукава и ногавица, коришћења репелената, обавезног истресања и прегледа одеће, али и прегледа целог тела и туширања.

Правилно и неправилно вађење крпеља

Доласком пролећа и лепог времена чешће боравимо у парковима, шумама и сличним окружењима, где на нажалост бораве и крпељи , чији убод може да доведе до појаве лајмске болести.

Лајмска болест је ендемска на нашем подручју, што значи да је стално присутна.

Лајмска болест је инфективно обољење чији је узрочник бактерија Борелија бургдофери. Она напада и захвата кожу, нервни систем, зглобове, али и остале органе и системе.

Први симптоми се могу јавити након првог до 30 дана од момента убода крпеља, а најчешће се развија црвенило на месту убода (еритема мигранс) што представља први стадијум ове болести. Уколико се не лечи долази до другог, односно трећег стадијума болести.

У другом стадијуму, уколико се не лечи, након неколико недеља или месеци, могу се јавити: укоченост врата, привремене парализе мишића лица, вртоглавице, неправилан рад срца, упале зглобова.

Неодговарајуће лечење или изостанак лечења, након другог стадијума, после неколико месеци или година, могу довести до трајног оштећења зглобова и нервног система.

Како не би дошло до убода крпеља треба предузети превентивне мере попут сређивања зелених површина, ношења одеће дугих рукава и ногавица, коришћења репелената, обавезног истресања и прегледа одеће, али и прегледа целог тела и туширања.

Ако се деси убод, треба отићи у здравствену установу, како би стручно лице извадило крпељ.

После стручног вађења крпеља, у здравственој установи се може испитати и да ли је заражен бактеријом борелијом бургдофери, што је изузетно важно!

Доказано је да стручним вађењем крпеља у односу на нестручно, у року од 24 часа, ризик од појаве лајмске болести је мањи пет пута!

Ако не можете стићи до здравствене установе у року од 24 часа, важно је знати како правилно извадити крпељ.

То се чини што ближе кожи, где се крпељ забио. Пинцетом без притисака, без стављања уља, алкохола или сличних средстава, извадити крпељ. Уколико га ,,малтретирамо" он ће, уз пљувачку у нашу крв, ако је заражен, избацити борелију и заразити нас.

Извађени крпељ ваљало би однети у здравствену установу, где се може утврдити да ли је заражен.

Ако то не можемо, могуће је урадити анализе на присуство ИгГ и ИгМ антитела.

Уколико постоји медицинска индикација треба кренути са лечењем, на време антибиотицима, у трајању од две до четири недеље, како бисмо предупредили компликације које се касније могу јавити.

Лајмска болест је изузетно озбиљна и зато уједа крпеља треба озбиљно и схватити. поготову наша генерација. Зараженост крпеља у младости садашњих пензионера била је око 20%, а сада је сваки трећи заражен бактеријом борелијом бургдофери.

Др **Славољуб Сталетовић**

Коришћење здравствене заштите у иностранству

САМО У ХИТНИМ СЛУЧАЈЕВИМА

Пре поласка на пут
треба прибавити одговарајућу потврду у Фонду за СОВО

Корисник права за време боравка у иностранству (туристичко путовање и др.) има право на коришћење здравствене заштите на терет средстава здравственог осигурања само у случају хитне медицинске помоћи како би се отклонила непосредна опасност по живот корисника права.

Право на коришћење здравствене заштите има корисник права ако је пре одласка у иностранство добио потврду о коришћењу здравствене заштите у иностранству.

Потврда се издаје на обрасцу на којем је одштампано и детаљно објашњење о начину и условима за коришћење здравствене заштите у иностранству.

Услове за издавање потврде, начин издавања, рок важења и образац потврде прописује Фонд за СОВО.

Корисник права коме је за време боравка у иностранству пружена хитна медицинска помоћ, а које је боравило у иностранству без издате потврде, нема право на накнаду трошкова хитне медицинске помоћи у иностранству.

Трошкове хитне медицинске помоћи кориснику права у држави са којом Република Србија има потписан споразум о социјалном којим су обухваћени корисници права, који је боравио у тој држави без претходно издате потврде, плаћа Фонд за СОВО, а сноси их корисник права по поднетом захтеву за накнаду трошкова од стране Фонда.

Уколико корисник права за време боравка у држави са којом Република Србија нема потписан споразум о социјалном осигурању или држави са којом Република Србија има потписан споразум о социјалном осигурању којом нису обухваћени корисници права, користи хитну медицинску помоћ у стационарној здравственој установи, под условима прописаним Законом, може је користити у иностранству само онолико времена колико је потребно да се оспособи за здравствено безбедан повратак у земљу.

Оправданост болничког лечења цени надлежна лекарска комисија.

Корисник права остварује у иностранству право на набавку лекова, медицинско-техничких помагала и имплантата који су неопходни у случају хитне медицинске помоћи у складу са међународним споразумом.

Из средстава здравственог осигурања надокнађују се трошкови за остваривање права на здравствену заштиту у држави са којом Република Србија нема потписан споразум о социјалном осигурању или држави са којом Република Србија има потписан уговор о социјалном осигурању којим нису обухваћени корисници права највише до износа за коришћење тих права у Републици Србији, под условима прописаних Законом, а на основу налаза, оцене и мишљења надлежне лекарске комисије.

Др **Славољуб Сталетовић**

Како побољшати слух

ТЕХНОЛОШКИ БУМ

Један од најчешћих здравствених проблема у свету, који веома лако може да се реши, јесте оштећење слуха. Статистике указују да једна од шест одраслих особа има оштећен слух. Тестирања су потврдила да две трећине одраслог становништва наше планете изнад од 70 година живота има оштећење слуха. Тај проблем повећава ризик од настанка деменције и депресије, због друштвене изолације услед смањења когнитивне функције.

Оштећење слуха утиче на квалитет живота много више него што се сматра.

Управо из поменутих разлога, у ото-аудиолошким центрима ZONEX свакој особи и сваком решењу приступа се индивидуално и темељно. Нема изговора за одлагање решења, односно коришћења слушних апарата. Захваљујући високој технологији, ови слушни апарати су веома поуздани. Они не само да појачавају звук, већ филтрирају звуке и издвајају говор од околне буке. Веома дискретни „помоћници“ опремљени су сензорима и вештачком интелигенцијом која омогућавају разумевање говора у сваком окружењу, чист и јасан звук.

Ото-аудиолошки центар Zonex присутан је на нашем тржишту 25 година. У својим специјализованим центрима у Београду и Новом Саду врши дистрибуцију слушних апарата реномираног светског произвођача који у својој палети производа има одговарајуће решење за сваку особу којој је слух оштећен. Осим производа врхунске технологије, ови центри пружају стручне и свеобухватне услуге особама које користе слушне апарате, као и консултантске и услуге овлашћеног сервиса, затим додатну опрему, батерије за слушне апарате и индивидуалне шкољке за слушне уређаје.

Своје производе и услуге Zonex пружа уз налог војног и цивилног осигурања.

Адресе ото-аудиолошких центара Zonex:

Београд, ул. Сазонова 18а, Врачар тел. 011 3443 081

Нови Београд, ул. Булевар Црвене армије 11в Насеље Белвил (зграда ,,Лала“) тел.011 77 09 099

Нови Сад, ул. Булевар ослобођења 111 тел. 021 66 22 757

Интерно гласило
војних ветерана

ИЗДАВАЧ
Удружење војних пензионера Србије Београд,
Браће Југовића 19

ЗА ИЗДАВАЧА
Љубомир Драгањац

Насловна страна:

Звонимир Пешић

Година XXIV. Број 267 АПРИЛ 2026.

ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК
Звонимир Пешић

ЛИКОВНО-ГРАФИЧКИ УРЕДНИК
Милен Чуљић

СТАЛНИ САРАДНИЦИ
Мр Александар Симоновски, мр Милан Шумоња, Будимир М. Попадић, Душан Старчевић, Влада Ристић

ДОПИСНИЦИ

Предраг Добић (Сремска Митровица), Будимир М. Попадић (Нови Сад), мр Александар Симоновски (Крушевац), Јован Симић (Краљево), Зоран Јашовић (Ниш) и Трајче Митушев (Земун) Јанко Мићић (Крагујевац)

ФОТОГРАФИЈЕ У БРОЈУ
Редакција, дописници и сарадници

УНОС ТЕКСТОВА
Редакција

Лист излази месечно.
Телефон-факс: 011/322-8076

ШТАМПА
Пан-пласт, Београд

Адреса, Београд, Браће Југовића 19

Ел. пошта: uvps.veteran@gmail.com
Сајт Удружења http://www.uvps.rs/

ISSN 1452-3809

ЦИП – Каталогизација у публикацији Народна библиотека Србије Војни ветеран ИССН 1452-3809

Адвокатске услуге за КВП

БЕСПЛАТНИ САВЕТИ И ПОВОЉНИЈЕ ОСТАЛЕ УСЛУГЕ

На основу уговора о пословној сарадњи закљученог са УВПС, адвокати: ***Ивана Ц. ЈОВАНОВИЋ**, из Београда, ул. Балканска бр. 18, локал 93 (ТЦ „Иванијум“), тел. 011/2644384 и 064/1735395; Клијенте прима: уторком: од 17.00-19.00 часова;
За потребе војних пензионера обављаће следеће правне послове: даваће бесплатне правне савете и пружаће све остале адвокатске услуге уз накнаду по важећој адвокатској тарифи умањеној за 30 одсто (адвокат Ивана Јовановић).

УСЛУГЕ ВЕЗАНЕ ЗА САХРАНУ ПРЕКО УДРУЖЕЊА

Уколико користите услуге у вези сахране преко Удружења војних пензионера Србије требало би да знате да услуге могу користити чланови УВПС, чланови њихових породица, као и сви остали војни осигураници.

Преко Удружења могу се добити комплетне услуге везане за сахрану:
- организација и заказивање термина за сахрану или кремацију,
- упис у матичну књигу умрлих,
- спроводница за пренос покојника,
- штампање посмртних плаката,
- продаја погребне опреме,
- превоз покојника,
- организација војних почасти,
- помоћ око сређивања докумената пре и после сахране ради регулисања права чланова породице после смрти војног осигураника,
-Умањење укупних трошкова за висину рефундације
- бесплатан долазак у стан породице преминулог ради договора.

Све додатне информације могу се добити у месним и општинским организацијама УВПС, или директно на тел. 064/1660-423 и 011/3181-812.

ЗАКАЗИВАЊЕ ПОЧАСТИ ЗА САХРАНЕ

У београдском гарнизону заказивање почасне јединице ради одавања почасти преминулим старешинама може се обавити путем следећих телефона:
у радно време: 011/300-5200
у ванрадно време: 011/206-4569

ПЕНЗИОНЕРСКО ЋОШЕ

Време је кројач историје.

У ватреним говорима највише је дима.

Врлина је знати језиком владати.

Грешник се лечи кајањем.

Где је много ратне историје, мало ј среће.

Вређање је врста мучења.

Границе су нам безбедне, чувају их санкције.

Ко живи од дуга Није века дуга.

Држава је дељива, народ је недељив.

Ратко Чанчар

TANJA dent
Стоматолошка ординација
„ТАЊА ДЕНТ”
Телефон:+381 63 214 800
Михаила Булгакова 50а, Београд
е-маил:
dr.tanjavukmirovic@yahoo.com
Пружа све врсте стоматолошких услуга војним пензионерима и члановима њихове породице, са 10% попуста.
Такође се нуди и могућност одложеног плаћања на више рата.
Др Тања Вукмировић
специјалиста опште стоматологије
Прегледе можете заказати на:
063/214-800 / 061/252-8686
Радно време од 12 до 20 х

ДОПУНСКА УСЛУГА

Услуге погребног оркестра Београд на сахрани, кремацији, испраћају, помену.
http://www.pogrebniorkestar.rs/
Aleksandar +381643930694
+381638088919